

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)

28 januari 2004 *

I mål T-180/01,

Euroagri Srl, Monte Vidon Combatte (Italien), företrätt av advokaten
W. Massucci,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, inledningsvis företräd av L. Visaggio,
därefter av C. Cattabriga, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaten M.
Moretto, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut K(2001) 1274 av den 6 juni 2001 om upphävande av det stöd som Euroagri Srl beviljades genom kommissionens beslut K(92) 3214 av den 3 december 1992 om beviljande av stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, utvecklingssektionen, enligt rådets förordning (EEG) nr 4256/88 av den 19 december 1988 om bestämmelser för tillämpningen av förordning (EEG) nr 2052/88 i fråga om

* Rättegångsspråk: italienska.

EUGFJ:s utvecklingssektion (EGT L 374, s. 25; svensk specialutgåva, område 14, volym 2, s. 3) inom ramen för projekt nr 92.IT.06.069 med rubriken ”Pilot- och demonstrationsprojekt för användning av den nya tekniken ’Endovena’ (’intra-venöst’) för frukträd”,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen),

sammansatt av ordföranden N.J. Forwood, samt domarna J. Pirrung och A.W. H. Meij,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören J. Palacio González,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 25 mars 2003,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

- 1 I syfte att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen i den mening som avses i artikel 158 EG föreskrivs i rådets förordning (EEG) nr 2052/88 av den

24 juni 1988 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet och om samordningen av deras verksamhet dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet (EGT L 185, s. 9) att strukturfonderna bland annat skall ha till uppgift att främja utvecklingen och genomföra en strukturell anpassning av regioner som utvecklas långsammare samt påskynda anpassningen av jordbruksstrukturerna och främja landsbygdens utveckling inför reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken (artikel 1.1 och artikel 1.5 a och b). Denna förordning ändrades genom rådets förordning (EEG) nr 2081/93 av den 20 juli 1993 (EGT L 193, s. 5; svensk specialutgåva, område 14, volym 1, s. 17).

- 2 I artikel 5.2 e i förordning nr 2052/88 föreskrivs, i dess ursprungliga lydelse, att finansiellt stöd från strukturfonderna kan utgå i form av stöd till tekniskt bistånd och till förberedande undersökningar för åtgärder. I samma artikel, i dess lydelse enligt förordning nr 2081/93, föreskrivs att finansiellt stöd från strukturfonderna kan utgå i form av stöd till tekniskt bistånd, inklusive åtgärder för att förbereda, uppskatta, övervaka och utvärdera verksamheter, samt pilot- och demonstrationsprojekt.
- 3 Den 19 december 1988 antog rådet förordning (EEG) nr 4256/88 om bestämmelser för tillämpningen av förordning nr 2052/88 i fråga om EUGFJ:s (Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket) utvecklingssektion (EGT L 374, s. 25, svensk specialutgåva, område 14, volym 2, s. 3). Denna förordning ändrades genom rådets förordning (EEG) nr 2085/93 av den 20 juli 1993 (EGT L 193, s. 44, svensk specialutgåva, område 3, volym 51, s. 102).
- 4 I artikel 8 i förordning nr 4256/88 föreskrivs, i dess ursprungliga lydelse, att det stöd som ges av EUGFJ för genomförandet av åtgärder som föreskrivs i artikel 5.2 e i förordning nr 2052/88 bland annat kan avse pilotprojekt avsedda att främja landsbygdsutvecklingen, till exempel för att utveckla och tillvarata skog (första strecksatsen) och demonstrationsprojekt som visar jordbrukarna de faktiska möjligheterna med system, metoder och tekniker för produktion som är förenlig med målen för reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken (fjärde strecksatsen). I artikel 8, i dess lydelse enligt förordning nr 2085/93,

föreskrivs att fonden för genomförandet av dess uppgifter med totalt högst 1 procent av den årliga budgeten får ge stöd till bland annat pilotprojekt avsedda att förändra jord- och skogsbrukets struktur samt främja landsbygdsutvecklingen samt demonstrationsprojekt, till exempel projekt för att utveckla och tillvarata skog och projekt för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, som visar de faktiska möjligheterna med system, metoder och tekniker för produktion och drift som är förenliga med målen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

5 Den 19 december 1988 antog rådet även förordning (EEG) nr 4253/88 om tillämpningsföreskrifter för förordning nr 2052/88 om samordningen av de olika strukturfondernas verksamheter dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamheter (EGT L 374, s. 1). Förordningen ändrades genom rådets förordning (EEG) nr 2082/93 av den 20 juli 1993 (EGT L 193, s. 20; svensk specialutgåva, område 14, volym 1, s. 30).

6 I artikel 24 i förordning nr 4253/88, i dess ursprungliga lydelse, föreskrivs under rubriken "Reduktion, suspension och upphävande av stöd" följande:

"1. Om en verksamhet eller åtgärd endast förefaller berättigad till en del av det tilldelade stödet skall kommissionen genomföra en lämplig granskning av fallet inom ramen för partnerskapet och särskilt begära att medlemsstaten eller de myndigheter som den utser att genomföra åtgärden framlägger sina kommentarer inom en fastställd tidsgräns.

2. Efter granskningen får kommissionen reducera eller suspendera stödet till den berörda verksamheten eller åtgärden om granskningen visar någon överträdelse eller väsentlig förändring som påverkar villkoren för att genomföra verksamheten

eller åtgärden och för vilken man inte ansökt om kommissionens godkännande.

3. Varje belopp som erhållits felaktigt och återtas skall återbetalas till kommissionen. Dröjsmålsränta kan tas ut på belopp som inte återbetalas i enlighet med bestämmelserna i finansförordningen och i enlighet med de förfaranden som fastställs av kommissionen enligt det förfarande som avses i avdelning VIII.”

- 7 I artikel 24 föreskrivs, i dess ändrade lydelse enligt förordning nr 2082/93, följande:

”1. Om en verksamhet eller åtgärd inte förefaller berättigad till vare sig en del av eller hela det tilldelade stödet skall kommissionen genomföra en lämplig granskning av fallet inom ramen för partnerskapet och särskilt begära att medlemsstaten eller de myndigheter som den utser att genomföra åtgärden framlägga sina kommentarer inom en fastställd tidsgräns.

2. Efter granskningen får kommissionen reducera eller suspendera stödet till den berörda verksamheten eller åtgärden om granskningen visar någon överträdelse eller väsentlig förändring som påverkar villkoren för att genomföra verksamheten eller åtgärden och för vilken man inte ansökt om kommissionens godkännande.

3. Varje belopp som erhållits felaktigt och återtas skall återbetalas till kommissionen. Dröjsmålsränta skall tas ut på belopp som inte återbetalas i enlighet med bestämmelserna i finansförordningen och i enlighet med de förfaranden som fastställs av kommissionen enligt det förfarande som avses i avdelning VIII.”

- 8 I artikel 25 i förordning nr 4253/88, i dess lydelse enligt förordning nr 2082/93, föreskrivs vad beträffar övervakning av projektet, följande:

”1. Inom ramen för partnerskapet skall kommissionen och medlemsstaterna se till att användningen av stöd från fonderna övervakas effektivt, med betoning på ramarna för gemenskapsstöd och särskilda åtgärder (program osv.). En sådan övervakning skall genomföras genom ett gemensamt fastställt rapporteringsförfarande, kontroller och upprättandet av övervakningskommittéer.

2. Övervakningen skall genomföras med hjälp av de fysiska och finansiella indikatorer som anges i det kommissionsbeslut som godkänner den berörda verksamheten. Indikatorerna skall gälla verksamhetens särskilda karaktär, dess mål, den form av stöd som beviljats och den socioekonomiska och strukturella situationen i den medlemsstat i vilken stödet skall användas. Indikatorerna skall ordnas så att de för den berörda verksamheten visar

- det stadium som nåtts i verksamheten och de mål som är avsedda att uppnås inom en given tidsfrist,

- de framsteg som uppnåtts på ledningssidan och eventuella problem i samband därmed.

3. Övervakningskommittéer skall upprättas inom ramen för partnerskapet genom en överenskommelse mellan den berörda medlemsstaten och kommissionen. Kommissionen, och i förekommande fall Europeiska investeringsbanken, skall utse företrädare till dessa kommittéer.

4. För varje flerårig verksamhet skall den myndighet som utses för ändamålet av medlemsstaten avge lägesrapporter till kommissionen inom sex månader efter utgången av varje fullgjort genomförandeår. En slutrapport skall ges in till kommissionen inom sex månader efter verksamhetens fullbordande. För varje verksamhet som skall genomföras under en period om mindre än två år skall den myndighet som utses av medlemsstaten avge en rapport till kommissionen inom sex månader efter det att verksamheten fullgjordes.

...”

Bakgrund

I — *Ansökan om gemenskapsstöd avseende Endovenaprojektet*

- 9 Den 12 oktober 1992 översände sökanden till kommissionen en ansökan om gemenskapsstöd enligt artikel 8 i förordning nr 4256/88 för ett pilot- och demonstrationsprojekt för användning av en ny teknik, Endovena, på fruktträd (projekt nr 92.IT.06.069, nedan kallat projektet eller Endovenaprojektet). Av denna ansökan följer att Endovenaprojektet syftade till att visa att det är möjligt att minska kostnaderna för gödsling och åtgärder för bekämpning av skadedjur avseende olika typer av fruktträd genom en teknik som grundar sig på en ”intravenös” injicering av nutritionsämnen och svampdödande ämnen i en redan bearbetad form som följaktligen kan tas upp direkt av stammen.
- 10 Enligt ansökan skulle projektet genomföras i tre etapper. Under den första etappen, som benämndes agronomisk, skulle Endovenametoden användas genom tillämpning på olika fruktträd, bland annat äppelträd, päronträd, plommonträd,

persikoträd, aprikosträd och aktinidia (växter som bär kiwifrukt). Under denna etapp skulle uppgifter insamlas om hur etappen framskred, och resultaten av uppgifterna kontrolleras. Under den andra etappen, som benämndes agro-industriell, skulle de frukter som producerats enligt Endovenasystemet jämföras med frukter som producerats traditionellt, dels genom laboratorietester, dels med avseende på konservering av frukterna. I den tredje etappen, då resultaten av projekten skulle spridas, skulle utformning och framläggande av skriftligt och audiovisuellt material ingå. I ansökan angavs att Endovenaprojektet skulle ta 24 månader att genomföra och att den totala kostnaden skulle uppgå till 2 084 000 ecu.

II — *Beviljande av gemenskapsstödet och genomförande av projektet*

- 11 Genom beslut K(92) 3124 av den 3 december 1992 (nedan kallat beslutet om beviljande av stöd) beviljade kommissionen sökanden ett stöd från EUGFJ:s utvecklingssektion för projektet Endovena (artikel 1). Enligt artikel 2 i beslutet om beviljande av stöd fastställdes perioden för genomförande av Endovenaprojektet till 24 månader, nämligen från december månad år 1992 till november månad år 1994. Enligt artikel 3 i beslutet om beviljande av stöd uppgick de stödberättigande kostnaderna för projektet till 2 072 000 ecu och det högsta finansiella stödet från gemenskapen till 1 036 000 ecu. I denna bestämmelse angavs även att om de slutliga kostnaderna innebar en minskning av de stödberättigade kostnaderna i förhållande till vad som ursprungligen avsågs, skulle stödbeloppet minskas proportionerligt.
- 12 I enlighet med de ekonomiska villkoren som uppställdes i bilaga II till beslutet om beviljande av stöd var det tillåtet för kommissionen att för att kontrollera det ekonomiska förhållandet avseende de olika kostnaderna begära att få granska varje originaldokument eller bestyrkt kopia och göra denna granskning direkt på plats eller begära att få de ifrågavarande dokumenten översända till sig (punkt 5). Det angavs även att om ett av de villkor som anges i denna bilaga inte hade iakttagits eller om det hade genomförts åtgärder som inte föreskrevs i bilaga I, kunde gemenskapen suspendera, reducera eller upphäva stödet och kräva att det som betalats skulle återbetalas (punkt 10).

- 13 Den 8 december 1992 utbetalade kommissionen till sökanden en första del av stödet, som uppgick till 414 000 ecu, nämligen 40 procent av gemenskapsstödet. Den 7 juli 1993 beslutade den om utbetalning av en andra del, som uppgick till ett belopp på 310 800 ecu, nämligen 30 procent av stödet, som sökanden mottog den 5 augusti 1993. Den tredje delen utbetalades inte.
- 14 Den 19 och den 22 juli 1993 genomförde kommissionen en kontroll på plats av projektet. Av den rapport som upprättades efter denna kontroll framgår inte att det skett några oegentligheter.
- 15 Genom skrivelser av den 29 mars 1994 och den 11 juli 1994 redogjorde sökanden för hur arbetena fortskred och begärde en senareläggning av det datum som fastställts för avslutande av projektet till följd av ogynnsamma klimatförhållanden som drabbat 1994 års skörd. Genom skrivelse av den 15 september 1994 beviljade kommissionen den begärda senareläggningen och fastställde att projektet skulle avslutas den 3 december 1995.
- 16 Projektet avslutades emellertid genom en demonstration i det konkreta fallet av att Endovenatekniken var ineffektiv i förhållande till de uppställda målen.
- 17 Genom skrivelse av den 14 maj 1996 påpekade sökanden för kommissionen att de arbeten som avsåg projektet i vederbörlig ordning hade avslutats den 31 december 1995. Sökanden tillade att rapporterna höll på att upprättas och att "slutrapporten och de ekonomiska bedömningar av de erhållna resultaten som gjorts genom en metodologisk beskrivning av de instrument som använts för spridning av resultaten" skulle översändas så snart som möjligt. Kommissionen besvarade inte denna skrivelse. Slutrapporten avseende projektet översändes till kommissionen den 10 september 1997.

III — *Kontroller som genomförts på plats i juli 1997*

- 18 Europeiska gemenskapernas revisionsrätt genomförde i januari 1997 en kontroll av ett irländskt projekt. Kommissionen beslöt därefter att genomföra ett antal kontroller av ett visst antal projekt för vilka finansiellt stöd utgick enligt artikel 8 i förordning nr 4256/88, eftersom den misstänkte att det fanns ett organiserat nätverk vars syfte var att genom bedrägligt förfarande erhålla gemenskapsstöd. Endovenaprojektet kontrollerades härvid.
- 19 Den 17 och den 18 juli 1997 genomfördes en kontroll på plats av Endovenaprojektet hos sökanden i enlighet med artikel 23 i förordning nr 4253/88. Vid kontrollen deltog tjänstemän från kommissionens olika generaldirektorat, däribland enheten för samordning av åtgärderna i kampen mot bedrägeri (UCLAF), italienska statstjänstemän och — som representant för sökanden — L. Biego, som var ensam styrelseledamot i sökandebolaget vid denna tidpunkt, samt rådgivare. UCLAF upprättade en rapport av vilken kontrollresultatet framgick.
- 20 Kommissionen ansåg att den på grundval av slutsatserna i den rapport som avses i föregående punkt förfogade över tillräckliga upplysningar för att inleda granskningsförfarandet i enlighet med artikel 24 i förordning nr 4253/88 och punkt 10 i bilaga II till beslutet om beviljande av stöd.

IV — *Det administrativa förfarandet*

- 21 Genom skrivelse av den 3 april 1998 meddelade kommissionen sökanden de omständigheter som kan utgöra oegentligheter i den mening som avses i artikel 24

i förordning nr 4253/88 och anmodade sökanden att inom en frist om sex veckor inkomma med förklaringar och administrativa handlingar och bokföringshandlingar genom vilka det intygats att sökanden till fullo iakttagit sina skyldigheter enligt beslutet om beviljande av stöd.

22 Kommissionen översände samtidigt en begäran om yttrande till Republiken Italien. Kommissionen erhöll emellertid inte något yttrande från de italienska myndigheterna.

23 Den frist som sökanden beviljats förlängdes flera gånger på grund av att de administrativa handlingarna och bokföringshandlingarna avseende projektet togs i beslag av Procura della Repubblica (allmänna åklagarmyndigheten) inom ramen för en förundersökning som inletts mot L. Biego för brotten bedrägeri till skada för Europeiska gemenskapen och skattebedrägeri. Kommissionen, som hade upplysts av den nationella domstolen om att beslaget hade hävts, anmodade på nytt det företag som mottagit stödet genom skrivelse av den 26 april 2000 att avge yttrande inom sex veckor. Genom skrivelse av den 12 juni 2000 yttrade sig sökanden och bilade ett tekniskt expertutlåtande som gjorts inom ramen för det ovannämnda brottmålet samt förklaringar och rapporter.

24 Brottmålsförfarandet mot L. Biego avslutades genom dom av Giudice per le indagini preliminari del Tribunale di Fermo (förundersökningsdomare vid Tribunal de Fermo) av den 15 januari 2001, genom vilken målet avskrevs på grund av preskribering av brottet bedrägeri, som omrubricerats till brottet oegentligt erhållande av utbetalningar till skada för staten, och genom vilken han friades från brottet skattebedrägeri.

V — *Det ifrågasatta beslutet*

- 25 Genom beslut K(2001) 1274 av den 6 juni 2001 upphävde kommissionen i enlighet med artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 det finansiella stöd som Euroagri beviljats och krävde att Euroagri skulle återbetala det belopp av 725 200 euro som det hade erhållit i stöd (nedan kallat det ifrågasatta beslutet).

Förfarandet och parternas yrkanden

- 26 Genom ansökan som inkom till förstainstansrätten den 3 augusti 2001 har sökanden väckt förevarande talan.
- 27 Genom särskild handling, som inkom till förstainstansrätten samma dag, ansökte sökanden även om uppskov med verkställigheten av det ifrågasatta beslutet. Genom beslut av den 10 september 2001 avvisade förstainstansrättens ordförande ansökan om interimistiska åtgärder och meddelade att beslut om rättegångskostnader skulle komma att fattas i samband med avgörandet i sakfrågan.
- 28 Inom ramen för åtgärderna för processledning anmodade förstainstansrätten parterna att svara på skriftliga frågor och begärde att kommissionen skulle inkomma med vissa handlingar. Parterna översände sina svar och de begärda handlingarna inom den föreskrivna fristen.

29 Parterna utvecklade sin talan och besvarade förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 25 mars 2003.

30 Under förhandlingen anmodade förstainstansrätten kommissionen att skriftligen besvara en fråga, vilket den gjorde inom den föreskrivna fristen. Efter att sökanden inkommit med yttrande över kommissionens svar inom den föreskrivna fristen fastställde ordföranden för förstainstansrättens andra avdelning att det muntliga förfarandet skulle avslutas den 14 maj 2003.

31 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet,

— i andra hand delvis ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet och proportionellt i förhållande till den investering som faktiskt har gjorts nedsätta det beviljade stödet, och

— besluta att kommissionen skall inkomma med samtliga rapporter som den har översänt avseende Endovenprojektet, hörande av vissa vittnen, personlig inställelse samt ett expertutlåtande eller kontroll på plats.

32 Sökanden har i sin replik vidare yrkat att bilaga 6 i svaromålet (kontrollrapport från kommissionens generaldirektorat för finansiell kontroll), av vilken vissa delar har utelämnats, skall avlägsnas från akten, eftersom handlingen inte i sin helhet har inlämnats till förstainstansrättens kansli.

33 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

- ogilla talan, och
- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

I — Förstahandsyrkandet

34 Sökanden har i sina inlagor åberopat fem grunder till stöd för sin talan om ogiltigförklaring. Den första grunden avser avsaknad av motivering och åsidosättande av den kontradiktoriska principen. Som andra respektive tredje grund har sökanden åberopat åsidosättande av artikel 24 i förordning nr 4253/88 och artikel 25 i samma förordning. Som fjärde grund, med rubriken "Beslutet är ologiskt, orimligt och saknar motivering" har sökanden huvudsakligen bestritt konstaterandena i det ifrågasatta beslutet avseende de oegentligheter till följd av vilka stödet har upphävts. Som femte grund har sökanden gjort gällande åsidosättande av proportionalitetsprincipen.

A — *Tillämpligheten av de olika lydelseerna av förordningarna nr 2052/88, nr 4253/88 och nr 4256/88*

35 För det första skall det fastställas vilken lydelse av förordningarna nr 2052/88, nr 4253/88 och nr 4256/88 som är tillämplig i förevarande mål. Gemenskaps-

stödet för projektet Endovena beviljades i december 1992, således före den 3 augusti 1993, då förordningarna nr 2081/93, 2082/93 och 2085/93 trädde i kraft. Övergångsbestämmelserna i sistnämnda förordningar, nämligen artikel 15 i förordning nr 2081/93, artikel 33 i förordning nr 2082/93 och artiklarna 10–11a i förordning nr 2085/93 avser inte uttryckligen bestämmelserna avseende finansiell kontroll, upphävande av stöd och uppföljning av projekt, som är av särskild betydelse för förevarande tvist.

- 36 Av domstolens och förstainstansrättens rättspraxis framgår att förfarandereglerna generellt anses vara tillämpliga på alla tvister som är anhängiga vid den tidpunkt då de träder i kraft, medan detta inte gäller för de materiella reglerna. De sistnämnda reglerna tolkas vanligtvis så, att de endast syftar till situationer som har inträffat innan de trädde i kraft om det av deras lydelse, syften eller struktur klart framgår att de skall ges en sådan verkan (domstolens dom av den 12 november 1981 i de förenade målen 212/80–217/80, Salumi m.fl., REG 1981, s. 2735, punkt 9, och förstainstansrättens dom av den 19 februari 1998 i mål T-42/96, Eyckeler & Malt mot kommissionen, REG 1998, s. II-401, punkterna 54 och följande punkter). Villkoren för beviljande av stöd, stödmottagarens skyldigheter och de förutsättningar under vilka ett stöd kan upphävas tillhör de materiella reglerna. För dessa delar av förevarande tvist gäller således i princip förordningarna nr 2052/88, nr 4253/88 och nr 4256/88 i deras ursprungliga lydelse. Vad däremot avser de kontroller som har genomförts av kommissionen och kommissionens och medlemsstaternas skyldigheter i fråga om uppföljningen av projekten är det fråga om förfaranderegler som från och med den tidpunkt då förordningarna från år 1993 trädde i kraft skall tillämpas enligt sin nya lydelse på det stöd som tidigare beviljats.

- 37 Upphävandet av gemenskapsstödet på grund av oegentligheter som stödmottagaren har kritiserats för utgör en sanktionsåtgärd, då det inte endast avser återkrav av belopp som har utbetalats utan grund till följd av dessa oegentligheter, och det görs i ett avskräckande syfte (förstainstansrättens dom av den 26 september 2002 i mål T-199/99, Sgaravatti Mediterranea mot kommissionen, REG 2002, s. II-3731, punkt 127). Upphävandet kan således endast godtas om

det är berättigat med hänsyn till såväl den äldre som den nya lydelsen av artikel 24 i förordning nr 4253/88. Såsom kommissionen med rätta har gjort gällande i sina svar på förstainstansrättens frågor är de ändringar som gjordes i denna bestämmelse genom förordning nr 2082/93 endast av formell karaktär och påverkar inte dess betydelse.

B — Den första grunden: Avsaknad av motivering och åsidosättande av den kontradiktoriska principen

1. Parternas argument

38 Sökanden har gjort gällande att kommissionen har åsidosatt motiveringsskyldigheten enligt artikel 253 EG eftersom den inte har besvarat de yttranden som ingavs genom sökandens skrivelse av den 12 juni 2000 och eftersom den inte har beaktat det stora antal handlingar som ingavs vid detta tillfälle. Enligt sökanden är kommissionen enligt principen om ett kontradiktoriskt förfarande skyldig att inte endast motivera ett beslut avseende förekomsten av överträdelse och oegentligheter som har konstaterats, utan även avseende omständigheten att de argument som har anförts till försvar är ogrundade eller saknar relevans. Sökanden har vidare i sin replik kritiserat kommissionen för att den inte i sitt svaromål angett detaljerade skäl till att den inte ansåg att vissa av synpunkterna i sökandens skrivelse av den 12 juni 2000 kunde godtas. Sökanden har i detta avseende gjort gällande att rätten till försvar har åsidosatts.

39 Under förhandlingen tillade sökanden att kommissionen kort före det muntliga förfarandet ingav den slutliga rapport som hade inlämnats av sökanden den 10 december 1997. Av detta drog sökanden slutsatsen att denna rapport inte beaktats då kommissionen inledde förfarandet för upphävande av stöd. Sökanden anser att detta utgör ett grovt åsidosättande av motiveringsskyldigheten.

40 Kommissionen anser att det ifrågasatta beslutet har motiverats korrekt.

2. Förstainstansrättens bedömning

- 41 Enligt fast rättspraxis skall av den motivering som krävs enligt artikel 253 EG klart och tydligt framgå hur den gemenskapsinstitution som har antagit den omtvistade rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden för att de skall kunna göra gällande sina rättigheter och så att domstolen ges möjlighet att utöva sin prövningsrätt. Omfattningen av denna motiveringsskyldighet beror på rättsaktens art och det sammanhang i vilket den har antagits liksom reglerna på det ifrågavarande området (domstolens dom av den 14 februari 1990 i mål C-350/88, Delacre m.fl. mot kommissionen, REG 1990, s. I-395, punkterna 15 och 16, och förstainstansrättens dom av den 13 mars 2003 i mål T-340/00, Comunità montana della Valnerina mot kommissionen, REG 2003, s. II-811, punkt 82).
- 42 Av motiveringen i ett beslut om upphävande av ett stöd från gemenskapen skall det i synnerhet tydligt framgå vilka skäl som motiverar upphävandet av stödet med hänsyn till att ett sådant beslut medför allvarliga konsekvenser för mottagaren av stödet (se analogt förstainstansrättens dom av den 3 februari 2000 i de förenade målen T-46/98 och T-151/98, CCRE mot kommissionen, REG 2000, s. II-167, punkt 48).
- 43 I förevarande mål framgår det av såväl skrivelsen av den 3 april 1998, genom vilken kommissionen underrättade sökanden om de omständigheter som kan utgöra oegentligheter i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 4253/88, som av det ifrågasatta beslutet klart och tydligt vilka skäl som ligger till grund för upphävande av stödet. Sökanden deltog dessutom i den kontroll som gjordes

år 1997, varvid dess styrelseledamot undertecknade protokollet från kontrollen, och den hade fullständig kännedom om UCLAF:s rapport som upprättades efter denna kontroll. Dessutom har sökanden genom de grunder som den anfört i sina inlagor visat att den förstod kommissionens resonemang.

- 44 Under dessa omständigheter kan sökandens uppfattning att kommissionen var skyldig att uttryckligen besvara alla argument som åberopats inför den innan det ifrågasatta beslutet antogs inte godtas. En sådan skyldighet kan inte heller anses följa av principen om ett kontradiktoriskt förfarande.
- 45 Anmärkningen, som framfördes under förhandlingen, att kommissionen då den beslutade att upphäva stödet underlät att beakta slutrapporten som lades fram av sökanden den 10 september 1997 avser inte i huvudsak beslutets motivering utan det förfarande som föregick antagandet av detta beslut. Detta skall prövas nedan inom ramen för den andra grunden (se punkterna 64–67 nedan).
- 46 Av detta följer att talan inte kan bifallas på sökandens första grund.

C — *Den andra grunden: Åsidosättande av artikel 24 i förordning nr 4253/88*

1. Parternas argument

- 47 Genom denna grund, som består av tre delar, har sökanden gjort gällande att det ifrågasatta beslutet inte föregicks av en sådan lämplig granskning av fallet som föreskrivs i artikel 24.1 i förordning nr 4253/88.

- 48 Inom ramen för grundens första del har sökanden i sin ansökan kritiserat kommissionen för att ha åsidosatt skyldigheten i artikel 24.1 i förordning nr 4253/88 att begära att medlemsstaten eller de myndigheter som den utser att genomföra åtgärden inkommer med yttrande inom en fastställd tidsgräns. Eftersom sökanden genom kommissionens svaromål fick kännedom om att de italienska myndigheterna hade underrättats om att det administrativa förfarandet hade inletts och att de inte hade inkommit med något yttrande, har sökanden kritiserat kommissionen för att sökanden inte blivit upplyst om detta.
- 49 Inom ramen för grundens andra del har sökanden gjort gällande att skyldigheten att göra en lämplig granskning av fallet även har åsidosatts genom att kommissionen huvudsakligen grundat det ifrågasatta beslutet på resultatet av den kontroll som genomfördes år 1997. Sökanden har gjort gällande att kommissionen efter att den gjort en första kontroll av projektet år 1993 inte hade rätt att göra en andra kontroll år 1997. Sökanden har vidare kritiserat det sätt på vilket denna kontroll genomfördes, vilket enligt sökanden innebär att kontrollresultaten inte skall beaktas.
- 50 Enligt sökanden kan inte kommissionen med giltig verkan motivera den andra kontrollen med att det framkommit omständigheter efter den första kontrollen år 1993 som innebar att det var tveksamt huruvida de utgifter som deklarerats för projektet var riktiga. Den kontroll som revisionsrätten gjorde år 1997 avsåg omständigheter som låg utanför Endovenaprojektet och berörde inte sökanden, och det kan inte dras någon slutsats härav att finansieringen i förevarande fall även innebar bedrägeri. Sökanden har kritiserat kommissionen för att ha ansett att sökanden var skyldig och för att ha sökt efter bevisning till stöd för detta. Ett sådant tillvägagångssätt gör det inte möjligt för kommissionen att göra en korrekt bedömning av omständigheterna.
- 51 Vad beträffar giltigheten av kontrollresultaten för år 1997 har sökanden gjort gällande att de i sak står i strid med resultaten av den tidigare kontrollen år 1993. Den anser således att kommissionen har åsidosatt rätten till försvar. Sökanden har

anfört att kontrollen år 1997, som genomfördes förhållandevis lång tid efter det att projektet avslutats, endast pågick två dagar. Enligt sökanden är det omöjligt att på ett lämpligt sätt pröva en så komplicerad fråga på så kort tid med endast tre tjänstemän. Sökanden har bestritt innehållet i den rapport som upprättades efter denna kontroll och har konstaterat att det inte finns någon bevisning till styrkande av de anmärkningar som har riktats mot den förutom inspektörernas deklARATIONER. Under förhandlingen tillade sökanden att rapporten avseende denna kontroll som anges i bilaga 6 i svaromålet inte hade giltig verkan på grund av att mycket hade utelämnats i den och på grund av att den inte var daterad. Sökanden anser att om denna handling skulle avlägsnas från akten, såsom den begärt, skulle det innebära att det inte fanns någon bevisning för de överträdelser som gjorts gällande mot den.

- 52 Inom ramen för grundens tredje del, som utvecklades under förhandlingen, har sökanden gjort gällande att skyldigheten att genomföra en lämplig granskning av fallet dessutom har åsidosatts på grund av att slutrapporten som den upprättat inte har beaktats. Som svar på en fråga från förstainstansrätten förklarade sökanden att den inte kunde åberopa förekomsten av denna slutrapport innan den lades fram av kommissionen, eftersom de handlingar avseende Endovenaprojektet som den förfogade över hade tagits i beslag av åklagarmyndigheten under brottmålsförfarandet i Italien och att dessa handlingar inte hade återlämnats i sin helhet och på ett korrekt sätt efter det att detta förfarande hade avslutats.
- 53 Vad beträffar grundens första del har kommissionen påpekat att den uppmanade de italienska myndigheterna att inkomma med yttranden i enlighet med skyldigheten i artikel 24.1 i förordning nr 4253/88. Den anser att det inte finns någon skyldighet att upplysa domstolarna om att den gjort en sådan förfrågan.
- 54 Vad beträffar grundens andra del har kommissionen genmält att den kontroll som gjordes i juli 1997 var en ingående kontroll som genomfördes av sex tjänstemän på plats under två dagar och den omfattade undersökning på plats och besök på den ifrågavarande marken. Denna undersökning ägde rum i flera etapper och

pågick längre än vad sökanden bedömt. Kommissionen anser att sökanden inte med framgång kan göra gällande att denna kontroll gjordes långt efter det att projektet avslutats, eftersom det inte avslutades på ett korrekt sätt. Enligt kommissionen är de eventuella skillnaderna mellan resultaten av de båda kontrollerna som gjordes år 1993 och år 1997 inte avgörande, och den kontroll som genomfördes år 1997 var lagenlig, eftersom nya omständigheter som framkommit hade gett upphov till tvivel avseende huruvida de deklarerade utgifterna var riktiga. Kommissionen angav i sin duplik att den efter revisionsrättens kontroll kontrollerade alla pågående projekt som skulle finansieras enligt artikel 8 i förordning nr 4256/88, närmare bestämt 107 projekt, och inte endast sökandens projekt. Den hade således inget *a priori* mot sökanden.

2. Förstainstansrättens bedömning

- 55 Genom förevarande grund har sökanden i huvudsak kritiserat det förfarande som ledde till att det ifrågasatta beslutet antogs. Beslutet skall således undersökas mot bakgrund av förordning nr 4253/88 i dess ändrade lydelse.
- 56 Grundens första del avser framdeles endast anmärkningen att kommissionen inte har upplyst sökanden om att den gav de italienska myndigheterna möjlighet att inkomma med yttranden avseende det eventuella upphävandet av stödet och att myndigheterna inte använt denna möjlighet. Av de tillämpliga bestämmelserna följer emellertid inte någon skyldighet i detta avseende. Talan kan således inte bifallas på grundens första del.
- 57 Vad beträffar grundens andra del föreskrivs i artikel 23.2 sista stycket i förordning nr 4253/88, i dess ändrade lydelse, att "[k]ommissionen skall se till att varje kontroll som den utför genomförs på ett samordnat sätt för att undvika

upprepade kontroller av en verksamhet under samma period”. Syftet med denna bestämmelse är att undvika upprepade kontroller av samma projekt. Enligt bestämmelsen krävs således att kommissionen organiserar sin kontrollverksamhet enligt principerna om god förvaltning. Enligt bestämmelsen förbjuds emellertid inte upprepade kontroller som sådana (förstainstansrättens dom av den 7 november 2002 i de förenade målen T-141/99, T-142/99, T-150/99 och T-151/99, Vela och Tecnagrind mot kommissionen, REG 2002, s. II-4547, punkterna 99–102).

- 58 Kommissionen kan således lagenligt göra upprepade kontroller då det finns nya omständigheter som visar att det är lämpligt att göra mer ingående kontroller av vissa projekt. I förevarande mål framkom sådana nya omständigheter av revisionsrättens kontroller. De oegentligheter som konstaterades av revisionsrätten vad avser genomförandet av vissa projekt utgjorde en tillräcklig motivering för att kontrollera andra liknande projekt, antingen systematiskt eller genom stickprovskontroller, även om dessa projekt redan hade kontrollerats tidigare.
- 59 Den omständigheten att resultaten av den andra kontrollen skilde sig från resultaten av den kontroll som utfördes år 1993 hindrar inte att de beaktas. Som kommissionen med rätta har gjort gällande innehåller inte 1993 års rapport några uttryckliga konstateranden som grundar sig på kontroller som faktiskt har utförts av kommissionens tjänstemän, och som inte överensstämmer med 1997 års kontroll. Det är under alla omständigheter normalt att en kontroll, som inleds på grund av att det framkommit nya omständigheter som lett till misstanke om att det förekommit bedrägeri avseende vissa projekt är mer ingående och ger andra resultat än en rutinkontroll som görs helt utan att det finns några misstankar.
- 60 Vad beträffar anmärkningen att den tid som lades ned på 1997 års kontroll inte var tillräcklig för att nå tillförlitliga resultat, framgår det av kontrollrapporten som återfinns i bilaga 5 till ansökan att tre av kommissionens tjänstemän och tre italienska statstjänstemän deltog i den kontroll som genomfördes hos sökanden den 17 och den 18 juli 1997. Att sex tjänstemän arbetar under två dagar skall

anses vara tillräckligt för insamlandet av de uppgifter på vilka det ifrågasatta beslutet grundar sig. Kommissionen har även med rätta påpekat att en ”lämplig granskning av fallet” inte endast bestod i den kontroll som genomfördes i juli 1997, utan även omfattade undersökning av resultaten av de kontroller som gjorts av kommissionens tjänstemän, anmodan till stödmottagaren och den berörda medlemsstaten att inkomma med yttrande och kommissionens analys av dessa synpunkter och tillhörande handlingar.

- 61 Anmärkningen att kontrollen gjordes för lång tid efter det att projektet hade avslutats kan inte heller godtas. Att det gått ungefär ett år mellan meddelandet om att projektet avslutats och kontrollen kan inte anses innebära att det gått alltför lång tid, bland annat med beaktande av att det i artikel 23.3 i förordning nr 4253/88, enligt såväl dess tidigare lydelse, som är tillämplig i detta mål, som enligt dess ändrade lydelse, föreskrivs att ”[u]nder en period om tre år efter den sista betalningen till en verksamhet skall det ansvariga organet eller myndigheten för kommissionen hålla tillgänglig all dokumentation om utgifter och kontroller av verksamheten”. Dessutom är stödmottagaren enligt punkt 6 i bilaga II till beslutet om beviljande av stöd skyldig att till kommissionens förfogande under fem år från och med den senaste stödutbetalningen ställa originalen av alla handlingar i vilka de utgifter som uppkommit styrks. Denna omständighet visar att mottagaren av ett gemenskapsstöd skall förvänta sig kontroller inom tre-fem år efter det att den sista delen av det finansiella stödet utbetalats. Dessutom ägde kontrollen rum innan sökanden den 10 september 1997 inlämnade slutrapporten avseende projektet.
- 62 Vad beträffar de anmärkningar som sökanden gjort avseende kontrollrapporten som ingetts som bilaga 6 till svaromålet finner förstainstansrätten att denna handling inte är den enda som styrker resultaten av den kontroll som gjordes år 1997. Sökanden har själv som bilaga 5 till ansökan ingett en kontrollrapport daterad den 19 augusti 1997 avseende samma kontroll, till vilken det fogats ett protokoll som undertecknats av bland annat L. Biego, sökandens styrelseledamot vid den aktuella tidpunkten. Det skall tilläggas att frågan huruvida de oegentligheter som sökanden kritiserar för i det ifrågasatta beslutet kan anses styrkta inte omfattas av förevarande grund, och den skall därför undersökas nedan inom ramen för den fjärde grunden.

- 63 Talan kan således inte bifallas på grundens andra del.
- 64 Vad beträffar grundens tredje del, det vill säga att kommissionen inte har beaktat slutrapporten, påpekar förstainstansrätten att det i artikel 48.2 i förstainstansrättens rättegångsregler anges att nya grunder inte får åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet.
- 65 Förstainstansrätten skall således undersöka om kommissionens framläggande av slutrapporten avseende Endovenaprojektet kort före förhandlingen i förevarande mål kan anses som en ny omständighet som kan göra det möjligt för sökanden att åberopa nya grunder. Förstainstansrätten påpekar i detta avseende att rapporten är en handling som har upprättats av sökanden själv och som sammanlagt, inklusive bilagor, innehåller ungefär 300 sidor.
- 66 Sökanden har inte på ett övertygande sätt förklarat varför den inte har åberopat förekomsten av denna rapport under det skriftliga förfarandet för att bland annat bestrida kommissionens påstående att slutrapporten om Endovenaprojektet aldrig ingetts. Sökanden har visserligen gjort gällande att alla handlingar avseende projektet tagits i beslag av det italienska ministeriet. Beslaget hävdades emellertid innan det ifrågasatta beslutet antogs. Sökanden har vidare under förhandlingen påpekat att ministeriet inte återlämnat de beslagtagna handlingarna i deras helhet. Även om detta påstående, som inte styrkts av någon bevisning, skulle vara korrekt förklarar inte denna omständighet att de ansvariga personerna för sökandebolagets ledning, särskilt Biego, som var ensam styrelseledamot i sökandebolaget under perioden den 20 november 1996–den 14 december 2000, inte kunde upplysa sökandens ombud om utarbetandet av denna rapport och att den ingetts till kommissionen. Den omständigheten att sökanden inte åberopade förekomsten

av rapporten under det skriftliga förfarandet kan således endast förklaras av att de personer som var ansvariga för dess ledning inte gjort tillräckliga ansträngningar. Att kommissionen lade fram denna rapport efter det att det skriftliga förfarandet hade avslutats kan således, även om det är beklagligt att det skedde för sent, inte anses som en ny omständighet som kan motivera att nya grunder åberopas.

67 Grundens tredje del skall således avvisas.

68 Talan kan således inte bifallas på den andra grunden, genom vilken det gjorts gällande att kommissionen inte genomfört någon lämplig granskning av sökandens fall.

D — *Den tredje grunden: Åsidosättande av artikel 25 i förordning nr 4253/88*

1. Parternas argument

69 Sökanden har, inom ramen för denna grunds första del, gjort gällande att kommissionen och den italienska staten inte har iakttagit övervakningsskyldigheten i artikel 25 i förordning nr 4253/88 och särskilt att de inte har avgett sådana lägesrapporter som avses i artikel 25.4.

- 70 Inom ramen för grundens andra del har sökanden gjort gällande att den omständigheten att den inte hört något från de direktorat som var ansvariga för övervakning av projektet gjorde den övertygad om att etappen avseende spridning och offentliggörande inte var nödvändig.
- 71 Kommissionen anser att artikel 25 i förordning nr 4253/88 inte är tillämplig på de pilot- och demonstrationsprojekt som finansieras direkt av kommissionen enligt artikel 8 i förordning nr 4256/88.

2. Förstainstansrättens bedömning

- 72 Vad beträffar förevarande grundens första del räcker det att påpeka att ett åsidosättande av kommissionen eller de italienska myndigheterna av eventuella övervakningsskyldigheter inte hindrar kommissionen från att tillämpa artiklarna 23 och 24 i förordning nr 4253/88 på ett enskilt projekt. Den anmärkning som framförts av sökanden påverkar således inte bedömningen av det ifrågasatta beslutets lagenlighet.
- 73 Denna grundens andra del, inom ramen för vilken sökanden har gjort gällande att kommissionens uppträdande har gett sökanden en berättigad förväntning genom att den fått intrycket att kommissionen avsett att etappen avseende spridning av resultaten av projektet inte skulle genomföras, omfattas huvudsakligen av den fjärde grundens, inom ramen för vilken sökanden har bestritt att den omständigheten att denna etapp av projektet inte har genomförts utgör en oegentlighet. Denna delgrund skall således undersökas inom ramen för denna grund.

74 Av detta följer att talan inte kan bifallas på den tredje grunden.

E — Den fjärde grunden: Avsaknad av de oegentligheter som anges i det ifrågasatta beslutet

75 Genom denna grund, med rubriken ”Beslutet är ologiskt, bristfälligt och saknar motivering”, har sökanden huvudsakligen gjort gällande att de villkor som uppställs för upphävande av stöd i artikel 24 i förordning nr 4253/88 inte är uppfyllda, eftersom de omständigheter som läggs sökanden till last genom det ifrågasatta beslutet inte har styrkts eller inte kan anses utgöra oegentligheter.

76 Innan förstainstansrätten prövar parternas argument rörande de olika oegentligheter som nämns i det ifrågasatta beslutet, skall den undersöka några allmänna frågor som har tagits upp av sökanden.

1. Allmänt

a) Parternas argument

77 Sökanden har inledningsvis kritiserat kommissionen för att ha ansett att olika omständigheter utgör ”brister”, ”oegentligheter” eller andra ”förändringar av projektet” endast av det skälet att de inte motsvarar innehållet i stödansökan. Enligt sökanden saknar innehållet i ansökan relevans för kontrollen av att dess skyldigheter genomförts tillfredsställande. Sökandens skyldigheter såsom stöd-

mottagare framgår endast av beslutet om beviljande av stöd, enligt vilket sökanden skall agera på ett visst sätt, uppnå specifika mål och anta vissa metoder medan den avseende allt som inte regleras uttryckligen fritt får bestämma hur dessa mål skall uppnås.

- 78 Sökanden har därefter bestritt kommissionens påstående att L. Biego medgett att han då stödansökan ingavs lämnade felaktiga upplysningar till kommissionen.
- 79 Sökanden har vidare konstaterat att kommissionen inte till stöd för det ifrågasatta beslutet kan åberopa resultaten av kontroller som gjorts från och med år 1997, enligt vilka det fanns ett samband mellan olika projekt som finansierats på grundval av artikel 8 i förordning nr 4256/88 och nätverk som upprättats i syfte att på ett bedrägligt sätt använda de erhållna gemenskapsmedlen för andra ändamål, eftersom detta skäl inte hade angetts under etapperna innan förfarandet för upphävande av stödet inleddes.
- 80 Sökanden har slutligen under förhandlingen gjort gällande att förstainstansrätten i domen i det ovan i punkt 37 nämnda målet Sgaravatti Mediterranea mot kommissionen uttalade att resultatet av kontroller som gjorts av nationella myndigheter inom ramen för ett brottmål kan utgöra omständigheter som kan motivera upphävande av ett stöd. Även i förevarande mål har sådan kontroll ägt rum och den allmänna åklagarmyndigheten har konstaterat att sökanden uppfyllt alla grundläggande skyldigheter avseende projektet.
- 81 Kommissionen har anfört att ansökan är av grundläggande betydelse för att godkänna projektet och bevilja stödet. Eftersom det är fråga om ett allmänt stöd och inte en upphandling av arbeten, är sökanden inte helt självständig beträffande valet av vilka åtgärder som skall vidtas för att uppnå projektets mål. Under förhandlingen har kommissionen tillagt att sökanden inte hade kritiserats för att inte ha genomfört projektet.

b) Förstainstansrättens bedömning

- 82 Förstainstansrätten erinrar inledningsvis om att det bidragssystem som har upprättats genom gemenskapsbestämmelserna framför allt bygger på att mottagaren fullgör ett antal skyldigheter som ger honom rätt att uppbära det angivna finansiella stödet. Om mottagaren inte fullgör alla dessa skyldigheter har kommissionen enligt såväl den ursprungliga som den ändrade lydelsen av artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 rätt att ompröva omfattningen av de skyldigheter som den har åtagit sig enligt beslutet om beviljande av nämnda stöd (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 24 april 1996 i de förenade målen T-551/93 och T-231/94–T-234/94, *Industrias Pesqueras Campos m.fl. mot kommissionen*, REG 1996, s. II-247, punkt 161, och av den 12 oktober 1999 i mål T-216/96, *Conserve Italia mot kommissionen*, REG 1999, s. II-3139, punkterna 71 och 90–94).
- 83 Även sökande och mottagare av stöd från gemenskapen är skyldiga att garantera att de förser kommissionen med tillräckligt exakta uppgifter. I annat fall kan inte det kontroll- och bevissystem som har införts för att avgöra om villkoren för att bevilja stöd är uppfyllda fungera korrekt. I avsaknad av tillräckligt exakta uppgifter skulle nämligen stöd kunna utgå för projekt som inte uppfyller de uppställda villkoren. Härav följer att den upplysnings- och lojalitetsplikt som åvilar sökande och mottagare av stöd utgör en del av EUGFJ:s stödsystem och är nödvändig för att det skall fungera tillfredsställande. Åsidosättande av dessa skyldigheter måste därför anses utgöra en oegentlighet i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 4253/88 i ändrad lydelse (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 82 nämnda målet *Conserve Italia mot kommissionen*, punkt 71, domen i det ovan i punkt 57 nämnda målet *Tecnagrind mot kommissionen*, punkt 322, och domen i det ovan i punkt 41 nämnda målet *Comunità montana della Valnerina mot kommissionen*, punkt 97).
- 84 Förstainstansrätten erinrar därefter om att beviljandet av finansiellt stöd inte endast är underkastat kravet att de villkor som kommissionen har uppställt i beslutet om beviljande av stöd iakttas, utan även de villkor som mottagaren har

angett i den stödansökan som beslutet avser (förstainstansrättens dom av den 14 juli 1997 i mål T-81/95, Interhotel mot kommissionen, REG 1997, s. II-1265, punkt 42, och förstainstansrättens dom i det ovan i punkt 42 nämnda målet CCRE mot kommissionen, punkt 68).

- 85 Sökanden ansökte i själva verket om gemenskapsstöd för ett specifikt projekt som den detaljerat beskrev i ansökan. Denna beskrivning fick en avgörande betydelse för beslutet om beviljande av stöd. Sökandens uppfattning att stödansökan saknar betydelse för att bedöma om projektet har genomförts lagenligt kan således inte godtas.
- 86 Vad beträffar frågan vilken betydelse innehållet i ansökan har för eventuella oegentligheter i fråga om projektet skall det göras en åtskillnad mellan två aspekter.
- 87 Ansökan innehåller uppgifter om de faktiska omständigheterna avseende den föreliggande situationen och om vad som föregick det föreslagna projektet. Dessa uppgifter har stor betydelse när det gäller att bedöma projektets giltighet. Om det senare visar sig att de inte är riktiga är beslutet om beviljande av stöd felaktigt i sak och skall således anses rättsstridigt. En sådan rättsstridighet kan under vissa omständigheter motivera att beslutet att återkalla beslutet om beviljande av stöd får retroaktiv verkan (domstolens dom av den 24 januari 2002 i mål C-500/99 P, Conserve Italia mot kommissionen, REG 2002, s. I-867, punkt 90). Vidare utgör lämnandet av felaktiga upplysningar i stödansökan, som kan vilseleda kommissionen i fråga om omständigheterna så att beslutet om beviljande av stöd påverkas, ett åsidosättande av en väsentlig skyldighet som åligger dem som ansöker om gemenskapsstöd och utgör följaktligen en oegentlighet i den mening som avses i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 enligt såväl dess ursprungliga som dess ändrade lydelse (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 6 mars 2003 i de förenade målen T-61/00 och T-62/00, APOL och AIPO mot kommissionen, REG 2003, s. II-635, punkterna 118–120).

- 88 Ansökan innehåller vidare uppgifter avseende planerade åtgärder inom ramen för projektet. Om dessa inte utförs såsom det föreskrivs i ansökan, är det fråga om en förändring av projektet som, om den är väsentlig, skall godkännas av kommissionen för att stöd skall kunna fortsätta att utgå för projektet (se artikel 24.2 i förordning nr 4253/88, i dess ursprungliga lydelse, vars betydelse inte påverkas av ändringen år 1993).
- 89 I beslutet om beviljande av stöd kan det visserligen föreskrivas att vissa aspekter av projektet skall ändras i förhållande till ansökan. I ett sådant fall är beslutet av avgörande betydelse för att bedöma om projektet har genomförts lagenligt. Av detta kan emellertid inte den slutsatsen dras att stödmottagaren inte är bunden av formuleringen i sin egen ansökan i den mån denna har godkänts utan uttrycklig ändring.
- 90 Kommissionen har således lagenligt hänvisat till stödansökan för att kontrollera om beviljandet av stöd var motiverat och om projektet hade genomförts korrekt.
- 91 Förstainstansrätten påpekar därefter att det saknar betydelse för utgången av förevarande tvist huruvida L. Biego medgett att han översände oriktiga upplysningar till kommissionen inom ramen för stödansökan. Det är i stället viktigt att undersöka om stödansökan faktiskt innehöll oriktiga uppgifter.
- 92 I detta avseende ankommer det på stödmottagaren att visa att uppgifterna i stödansökan var riktiga. Eftersom det är stödmottagaren som har avfattat ansökan, är det denne som är bäst lämpad att göra detta och han skall visa att det var motiverat att erhålla stöd som utgår av allmänna medel (se analogt domen i det ovan i punkt 84 angivna målet Interhotel mot kommissionen, punkt 47).

93 Vad beträffar sökandens argument att kommissionen inte för att motivera det ifrågasatta beslutet kan åberopa att det fanns ett nätverk som påstods ha upprättats i syfte att på ett bedrägligt sätt erhålla gemenskapsstöd, är det tillräckligt att påpeka att det ifrågasatta beslutet inte grundar sig på förekomsten av ett sådant nätverk utan på konstateranden särskilt avseende Endovenaprojektet, vars giltighet skall prövas inom ramen för förevarande grund. Den omständigheten att kommissionen i sitt svaromål hänvisade till ett sådant nätverk för att beskriva det sammanhang i vilket förevarande mål ingår saknar således betydelse för att bedöma det ifrågasatta beslutets giltighet.

94 Sökanden kan inte heller med framgång bestrida det ifrågasatta beslutet på den grunden att kommissionen har grundat sitt beslut på resultaten av kontroller som har genomförts av kommissionstjänstemän och inte på kontroller som genomförts inom ramen för det nationella brottmålet. Enligt artikel 23.2 i förordning nr 4253/88, i dess ändrade lydelse, får kommissionen, "[ut]an att det påverkar de kontroller som utförs av medlemsstaterna i enlighet med nationell lagstiftning ... utföra kontroller på platsen, inklusive stickprovskontroller, beträffande verksamheter som finansieras av strukturfonderna". I domen i det ovan i punkt 37 nämnda målet Sgaravatti Mediterranea mot kommissionen (punkterna 42–49) anges visserligen att kommissionen lagenligt kan grunda sig på resultaten av en kontroll som genomförts av nationella myndigheter för att fastställa om det föreligger oegentligheter som motiverar en sanktionsåtgärd enligt artikel 24 i förordning nr 4253/88. Denna möjlighet innebär emellertid inte att kommissionen är bunden av resultaten av sådana nationella kontroller. De kontroller som genomförs inom ramen för ett nationellt brottmål har nämligen ett annat syfte, och den omständigheten att de leder till slutsatsen att det inte förekommit något uppträdande som utgör ett brott i den mening som avses i nationell straffrätt gör det inte möjligt att komma fram till att det inte föreligger någon oegentlighet i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 4253/88, som kan ge upphov till administrativa åtgärder enligt denna bestämmelse.

95 Artikel 24 i förordning nr 4253/88 kan inte heller underlåtas att tillämpas i förevarande mål av det skälet att de sanktionsåtgärder som föreskrivs i denna bestämmelse endast skall tillämpas i det fall då den finansierade verksamheten helt eller delvis inte har ägt rum. Det är nämligen inte tillräckligt att sökanden visar att

projektet har genomförts korrekt i materiellt hänseende i enlighet med vad som godkänts av kommissionen i beslutet om beviljande av stöd. Sökanden måste även kunna styrka att alla delar av gemenskapens bistånd motsvaras av ett faktiskt arbete som varit oundgängligt för att genomföra projektet (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 57 nämnda målet Vela och Tecnagrind mot kommissionen, punkt 201).

2. De olika oegentligheterna som anges i det ifrågasatta beslutet

- 96 Sökanden har bestritt konstaterandena i det ifrågasatta beslutet avseende var och en av de elva oegentligheter som anges i beslutet.

a) Kritiken att det inte har gjorts några tidigare försök med Endovenatekniken

- 97 I skäl 8 första strecksatsen i det ifrågasatta beslutet föreskrivs följande:

”I bidragsansökan anges att tester som avser Endovenatekniken gjorts på flera sorters frukter med användning av olika produkter och att testresultaten finns tillgängliga. Kommissionens inspektörer har konstaterat att det inte hade gjorts några tidigare försök med Endovenatekniken och att det inte fanns något resultat tillgängligt,

...”

— Parternas argument

- 98 Sökanden anser att denna kritik är ogrundad. För det första har den påpekat att kommissionen hade tillfälle att bedöma försök som gjorts tidigare innan den beviljade stödet. Den hade vidare ansett att försöken var tillräckliga för att besluta om och finansiera Endovenaprojektet.
- 99 För det andra stod de konstateranden som gjordes avseende denna fråga vid 1997 års kontroll uppenbart i strid med den första kontrollen som genomfördes år 1993, under vilken det konstaterades att ”det har gjorts jämförelser, analyser och sammanställningar av resultaten [av Endovenametoden och den traditionella metoden] och de erhållna uppgifterna har sammanställts i dataregister”.
- 100 För det tredje har sökanden erinrat om att den som en bilaga till sin skrivelse av den 12 juni 2000 har lagt fram tekniska rapporter avseende nämnda försök som enligt sökanden visar att det ifrågasatta beslutet är felaktigt i detta avseende.
- 101 Kommissionen har betonat att den innan den beviljar ett stöd inte kan undersöka om alla upplysningar som ansökan innehåller är riktiga. Under förhandlingen tillade den att projektet var avsett att gynna landsbygdsutvecklingen, vilket förutsätter att det grundar sig på metoder som varit föremål för tillräckligt många försök för att det skall kunna genomföras i praktiken. Enligt kommissionen skulle inte stödet ha beviljats om den hade haft korrekta upplysningar om de tidigare försöken. Av detta har kommissionen dragit slutsatsen att denna oegentlighet undergrävde beslutet om beviljande av stöd, på så sätt att den i sig var tillräcklig för att motivera ett upphävande av stödet.

— Förstainstansrättens bedömning

102 Enligt de uppgifter avseende de tidigare försöken som anges på sidorna 4, 6 och 11 i stödansökan medverkade två professorer, den ene från det statliga tekniska jordbruksinstitutet i staden Ascoli Piceno och den andre från universitetet i Perugia, i försöken med Endovenatekniken. Systemet hade testats med olika träd och resultaten av dessa försök hade varit ”positiva”. I ansökan angav sökanden vidare att den förfogade över ett antal uppgifter, däribland

— resultaten av försök med användning av systemet på olika fruktträd, treåriga försök som gjorts på aktinidia samt på päronträd och äppelträd,

— resultaten av försök med olika grödor,

— resultaten av försök med vissa svampdödande ämnen, och

— resultatet av ett Endovenasystem för flera träd som är förbundna med varandra.

103 På sidan 11 i ansökan anges vidare att ett av projektets syften är att utveckla de uppgifter om odlingsmetoden som redan finns tillgängliga.

- 104 Av stödansökan framgår således att det gjorts relativt omfattande tidigare försök med den ifrågavarande metoden.
- 105 För att vederlägga kritiken att dessa uppgifter inte var riktiga har sökanden hänvisat till sin skrivelse av den 12 juni 2000, i vilken den angav sina synpunkter avseende de oegentligheter som konstaterats av kommissionen. Av denna skrivelse framgår dels att tre försök enligt sökanden ägt rum i dess företag, dels att sökanden uppmärksamhet följt de försök som ägt rum vid jordbruksfakulteten vid universitetet i Perugia.
- 106 Som en bilaga till denna skrivelse har sökanden inkommit med tre handlingar. I de två första hänvisas till ett försök som gjordes av forskare vid universitetet i Perugia beträffande sökandens jordbruksföretag år 1990. Detta försök avsåg aktinidia som fått problem med särskilt järnbrist och bestod av injicering av ett ämne direkt i växtstjälken för att bota denna brist. Den tredje handlingen avser ett liknande försök som utfördes av samma forskare på vinrankor som drabbats av samma problem.
- 107 Däremot har sökanden varken under det administrativa förfarandet eller vid förstainstansrätten ingett handlingar till styrkande av att dess förklaringar, enligt vilka mer allmänna försök med Endovenasystemet hade gjorts innan stödansökan ingavs, är riktiga.
- 108 Mot bakgrund av dessa uppgifter kan konstaterandet i det ifrågasatta beslutet att det inte finns någon tidigare erfarenhet av Endovenatekniken förefalla överdrivet. De mycket specifika och punktvisa försök i vilka sökanden ingett bevisning är emellertid inte jämförbara med dem som det är fråga om i förevarande stödansökan.

- 109 Sökandens argument att kommissionen hade tillfälle att bedöma de tidigare försöken innan den beviljade stödet och att den bedömde att de var tillräckliga medför inte att denna kritik kan vederläggas. Den omständigheten att kommissionen vid den tidpunkt då stödet beviljades inte ifrågasatte huruvida påståendena i ansökan var riktiga visar inte att dessa faktiskt var riktiga. Sökanden kan inte heller med framgång åberopa den omständigheten att kommissionen inte gjort någon ingående prövning av dessa påståenden innan den beviljade stödet, detta för att undkomma följderna av att sökanden själv angett oriktiga uppgifter.
- 110 De konstateranden som följer av den kontroll som genomfördes år 1993, enligt vilka ”det har gjorts jämförelser, analyser och sammanställningar av resultaten [av Endovenametoden och den traditionella metoden] och de erhållna uppgifterna har sammanställts i dataregister”, visar inte heller att de uppgifter som avser tidigare försök, som anges i stödansökan, är riktiga. Dessa konstateranden avser nämligen inte försök som gjorts före stödansökan, utan avser genomförandet av själva projektet.
- 111 De argument som framförts av sökanden kan således inte vederlägga konstaterandet i det ifrågasatta beslutet att stödansökan innehöll oriktiga uppgifter avseende de tidigare försöken. Denna omständighet utgör ett åsidosättande av den upplysnings- och lojalitetsplikt som åvilar sökanden och utgör följaktligen en oegentlighet i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 4253/88.
- 112 På grund av oriktiga uppgifter i stödansökan har det även i beslutet gjorts en felaktig bedömning av faktiska omständigheter som är viktiga för att bedöma om stöd skall beviljas för projektet. Beslutet är således rättsstridigt. Det framgår av domstolens rättspraxis att administrationen med retroaktiv verkan kan återkalla ett gynnande förvaltningsbeslut som är rättsstridigt, under förutsättning att

varken rättssäkerhetsprincipen eller principen om skydd för berättigade förväntningar åsidosätts. Denna möjlighet, som kan utnyttjas när den som gynnas av rättsakten inte har medverkat till dess rättsstridighet, kan i än högre grad utnyttjas när rättsstridigheten, som i detta fall, har sin grund i dennes agerande (dom av den 24 januari 2002 i det ovan i punkt 87 nämnda målet *Conserve Italia mot kommissionen*, punkt 90).

- 113 Det är följaktligen med rätta som kommissionen grundade det ifrågasatta beslutet på att sökanden angett felaktiga uppgifter i stödansökan.

b) Kritiken att den personal som nämns ovan i stödansökan inte existerar

- 114 I skäl 8 andra strecksatsen i det ifrågasatta beslutet anges följande:

” ... den personal som nämns i punkterna 6.1.3 och 6.2.3 i stödansökan existerar inte,

...”

— Parternas argument

- 115 Sökanden har gjort gällande att det är uppenbart att denna kritik står i strid med de konstateranden som gjordes av inspektörerna år 1993 vad beträffar kompetensen hos de personer som berörs av projektet. Den har påpekat att bilagan till rapporten från den första kontrollen innehöll namnen på de ansvariga för projektet. Den har framhållit att de berörda personerna bedömdes vara tillräckligt kvalificerade vid den första kontrollen. Enligt sökanden följer den omständigheten att projektet faktiskt har genomförts och att kvalificerade personer har deltagit även av ett expertutlåtande som inhämtats av Procura della Repubblica i Fermo, vilket översändes till kommissionen som en bilaga till sökandens skrivelse av den 12 juni 2000.
- 116 Kommissionen har påpekat att de personer som berördes av projektet och som sökanden hade förklarat sig vilja anställa för projektet var mer kvalificerade och fler än dem som den faktiskt anställde.

— Förstainstansrättens bedömning

- 117 Vad beträffar denna ”personal” som skulle anställas inom ramen för projektet hänvisas i stödansökan avseende den första etappen till en ”grupp för ledning och organisation”, som består av aktieägare i sökandebolaget med medverkan av en ”ordförande för en naturförening” som är expert på genomförande och ledning av plantering av fruktträd samt lärare och studenter vid den tekniska jordbrukskolan Ascoli Piceno, av dekanus vid institutet för fruktodling vid jordbruksfakulteten i Perugia och av en teknisk direktör, expert på jordbruksfrågor, som under de föregående åren hade arbetat med ledning av plantering av fruktträd och fryskonservering. Vad beträffar den andra etappen angavs i ansökan att det deltog en kemist från universitetet i Ancona som var specialiserad på fruktprodukter, en

universitetslärare som var specialiserad på fryskonservering samt en ansvarig person för ledning och samordning av projektet.

118 Sökanden har inte påstått att alla personer som nämns i ansökan faktiskt har arbetat inom ramen för projektet. Den har däremot betonat att de personer som deltog i projektet var tillräckligt kvalificerade. På den förteckning som bifogades 1993 års kontrollrapport, till vilken sökanden har hänvisat, anges namnen på elva personer. I förteckningen anges inte vilka kvalifikationer de har, men det anges vad de har för uppgifter, nämligen tre "projektsamordnare", två "vetenskapsmän", två "styrelseledamöter", en agronom, en informatör, en revisor och en skatterådgivare. Även om samtliga dessa personer kan anses "ansvariga" för Endovenaprojektet, kan inte den slutsatsen dras att de har lika höga kvalifikationer som vissa av de personer som nämns i stödansökan, till exempel universitetslärarna.

119 Det faktiska genomförandet av projektet — som enligt sökanden själv inte har lett till förväntat resultat — visar inte heller att de deltagande personernas kvalifikationer motsvarade dem som anges i stödansökan. Slutligen leder det expertutlåtande som har åberopats av sökanden visserligen till slutsatsen att "försöken förefaller stå helt i överensstämmelse med det program som ursprungligen presenterades" för kommissionen, men experten uttalar sig inte om vilka kvalifikationer de personer har som har arbetat inom ramen för projektet.

120 Genom att för genomförandet av projektet ersätta ovanligt kvalificerade personer som nämns i ansökan med andra personer, beträffande vilka det inte har fastställts att deras kvalifikationer håller en motsvarande nivå, har sökanden gjort en väsentlig förändring som påverkar villkoren för projektets genomförande. Det framgår emellertid inte av handlingarna i målet att sökanden ansökt om kommissionens godkännande av denna förändring.

- 121 Det är således med rätta som kommissionen har lagt denna omständighet till grund för det ifrågasatta beslutet.

c) Kritiken avseende att Ispettorato Provinciale dell'Agricoltura inte har deltagit i projektet

- 122 I skäl 8 tredje strecksatsen i det ifrågasatta beslutet anges följande:

”... [T]ill skillnad från vad som anges i stödansökan är Ispettorato provinciale dell'Agricoltura inte involverad i detta projekt, någon officiell kontakt har inte tagits med denna myndighet och det har inte visats att något finansiellt stöd har utgått från myndigheten,

...”

— Parternas argument

- 123 Sökanden har gjort gällande att det inte då det ansöktes om stöd, och än mindre i beslutet om beviljande av stöd, hade planerats att Ispettorato Provinciale dell'Agricoltura (den regionala myndigheten för tillsyn över jordbruk) skulle ge finansiellt stöd, eftersom denna myndighet inte hade de finansiella medel som krävdes. I stödansökan hänvisades endast till framtida initiativ från myndigheten utan att dessa närmare preciserades, och till sannolikheten (som inte kan jämföras med visshet) att den skulle utge finansiellt stöd. Sökanden har tillagt att den hade informella kontakter med denna myndighet och att den avvaktade en positiv utgång av demonstrationsetappen innan den aktivt skulle involvera den i projektet.

- 124 Kommissionen konstaterar att det av stödansökan tydligt framgick att sökanden planerade officiella kontakter redan under projektets inledande etapper, och att det var avsett att denna myndighet skulle ge finansiellt stöd. Det var endast oklart hur omfattande stödet skulle vara.

— Förstainstansrättens bedömning

- 125 Sökanden angav följande i stödansökan:

”Företaget Euroagri överlåter till myndigheten för tillsyn över jordbruk att godkänna och välja den plats som myndigheten finner mest lämpad för att hyra ut ungefär 18 hektar mark för demonstration av odlingar av fruktträd med ’Endovenametoden’.”

- 126 Dessutom innehöll stödansökan följande:

”9. Program för finansiering

Tillsynsmyndigheten för jordbruk i Ascoli Piceno, som är delaktig i projektet, med samordning av dr. Armellini, avdelningsansvarig, [skall vidta] nödvändiga åtgärder för lokal finansiering av en del av projektet. Det är sannolikt att den

[ovannämnda finansieringen] kommer att avse ungefär 5 procent av den totala kostnaden.”

127 Sökanden har inte lagt fram någon handling till styrkande av att Ispettorato Provinciale dell'Agricoltura deltog i det omtvistade projektet. Sökanden har visserligen bekräftat att den haft informella kontakter med denna myndighet men den har inte ingett någon handling till styrkande av detta påstående. Denna myndighet skulle emellertid enligt ansökan inte endast informellt delta i projektet. Myndigheten skulle bland annat medverka då den mark valdes på vilken en av projektets etapper skulle äga rum. Sökanden har dock inte gjort gällande att den ovannämnda myndigheten medverkade då marken valdes ut.

128 Det är vidare riktigt att det inte i stödansökan angavs att det inte var säkert att stöd från tillsynsmyndigheten skulle utgå. Påståendet att ”myndigheten för tillsyn över jordbruk skall vidta nödvändiga åtgärder för lokal finansiering av en del av projektet” visar emellertid att det vidtogs officiella åtgärder för att denna finansiering skulle erhållas. Sökanden har inte gjort gällande att så har skett.

129 Sökandens argument kan följaktligen inte vederlägga konstaterandet att myndigheten för tillsyn över jordbruk inte har medverkat i projektet på ett sådant sätt som föreskrevs i stödansökan. Förstainstansrätten konstaterar således att sökanden gjorde en väsentlig förändring av projektet i den mening som avses i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 utan att ansöka om kommissionens godkännande.

d) Kritiken att ingen av de personer som anges i förteckningen över tekniska och vetenskapliga referenser har deltagit i genomförandet av projektet

130 I skäl 8 fjärde strecksatsen i det ifrågasatta beslutet anges följande:

”Ingen av de personer som anges i förteckningen över tekniska och vetenskapliga referenser har direkt eller indirekt deltagit i genomförandet av projektet,

...”

— Parternas argument

131 Sökanden har gjort gällande att den har grundat sig på vetenskapliga publikationer som har upprättats av specialister och att den för genomförande av projektet har använt sig av sina egna tekniker, vilket kunde kontrolleras genom 1993 års kontroll. Under alla omständigheter innehöll inte beslutet om beviljande av stöd några uppgifter i detta avseende.

132 Kommissionen har gjort gällande att talan inte kan vinna bifall på dessa argument.

— Förstainstansrättens bedömning

- 133 Som en bilaga till stödansökan fogade sökanden en förteckning på tio personer som ”tekniska och vetenskapliga referenser”. Det framgår inte tydligt av stödansökan vilken funktion denna förteckning har inom ramen för ansökan. Bland annat anges inte att personerna som finns med i förteckningen aktivt skall delta i projektet.
- 134 Mot denna bakgrund kan den omständigheten att dessa personer inte har deltagit i projektet varken kvalificeras som en oegentlighet som begåtts vid genomförandet av projektet eller som en väsentlig förändring av projektet i den mening som avses i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88.

e) Kritiken avseende kostnaderna för arbetskraften

- 135 I skäl 8 femte strecksatsen i det ifrågasatta beslutet anges följande:

”Kostnaderna för arbetskraften och utgifter avseende denna har schablonmässigt hänförs till projektet med 50 procent av de totala personalkostnaderna för företaget Euroagri, stödmottagare i projektet, utan att det ingetts någon detaljerad handling till kommissionen avseende de personer som anställts för projektet och det arbete som har utförts,

...”

— Parternas argument

- 136 Sökanden anser att den har handlat på ett korrekt sätt genom att till projektet schablonmässigt hänföra 50 procent av sina totala personalkostnader. Den har framhållit att de kostnader som den haft exakt motsvarar de utgifter som föreskrivs i det beslut om finansiering som antagits av kommissionen. Kommissionen kan därför inte anse att de var oberättigade a priori. Sökanden har erinrat om att det vid kontrollen år 1993 konstaterades att det hade genomförts ett betydande arbete och att de rapporter som översänts till kommissionen innehöll detaljerad bevisning för hur personalkostnaderna hade beräknats, en detaljerad analys över hur många timmar som lagts ned på projektet, en specifik beskrivning av systemen och indikatorer för beräkning av arbetskraften samt en sammanställning över de tekniska skälen till att det krävdes att personalen var ständigt närvarande på projektområdet. I sin replik har sökanden gjort gällande att de 471 arbetstimmar per hektar som den hade beräknat för projektet var ett lägre antal än 800 timmar per hektar, vilket var det antal som angavs i en förteckning som upprättats av de italienska myndigheterna om fastställande av antalet nödvändiga arbetstimmar för fruktträd. Sökanden anser att detta visar att den inte har överskattat kostnaderna för arbetskraften.
- 137 Kommissionen har påpekat att det genom fonden endast finansieras en viss procentsats av de kostnader som uppkommit för genomförandet av projektet och har angett att den anmärkning som riktas mot sökanden i det ifrågasatta beslutet är att den inte har inkommit med någon handling av vilken antalet anställda personer och deras arbete på den mark som berörs av projektet framgår i detalj.

— Förstainstansrättens bedömning

- 138 Sökandens uppfattning att kostnaderna för den arbetskraft som den hänfört till projektet var motiverade eftersom de motsvarar dem som anges i beslutet om beviljande av stöd kan inte godtas. Även om både stödansökan och beslutet om beviljande av stöd fyller en viktig funktion för att bedöma om projektet har

genomförts på ett korrekt sätt, har sifferuppgifterna om projektkostnaderna i beslutet karaktären av en förhandsbedömning. Stödmottagaren får endast ansöka om utbetalning av stöd för utgifter som han faktiskt har haft och som i efterhand kan anses motiverade av projektet. Sökanden har dock inte påstått att den har inkommit med bevisning såsom anställningsavtal eller lönebesked för sina anställda eller någon detaljerad beskrivning av de uppgifter som varje person som deltar i projektet haft, vilket skulle ha gjort det möjligt för kommissionen att kontrollera vilka kostnader för arbetskraften som sökanden haft för projektet. Sådan bevisning kan inte ersättas av beräkningar som gjorts av sökanden avseende antalet arbetstimmar per hektar och år som var nödvändiga för projektet, eftersom dessa beräkningar inte visar att dessa arbetstimmar faktiskt har genomförts och att de har betalats av sökanden.

139 Av detta följer att sökanden inte har framfört några omständigheter som kan vederlägga kritiken att det inte finns någon detaljerad handling till styrkande av kostnaderna för arbetskraften.

140 Såsom anges ovan i punkt 83 är mottagarna av gemenskapsstöd skyldiga att ge kommissionen upplysningar som är tillräckligt exakta för att den skall kunna kontrollera om de kostnader som gemenskapsstödet har använts för att täcka är motiverade. Genom att underlåta att inkomma med sådana styrkta uppgifter om kostnaderna för arbetskraften, har sökanden åsidosatt den upplysnings- och lojalitetsplikt som åvilar sökande och mottagare av finansiellt stöd, vilket skall anses som en oegentlighet i den mening som avses i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88, enligt såväl dess ursprungliga som dess ändrade lydelse (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 41 nämnda målet *Comunità montana della Valnerina mot kommissionen*, punkt 97).

f) Kritiken att en del av amorteringen på hangaren och kylanläggningarna har hänförts till kostnaderna för projektet

141 I skäl 8 sjätte strecksatsen anges följande:

”En hangar och kylrum skulle hyras för projektet. Euroagri lät bygga hangaren och förvärvade år 1993 kylrum inom ramen för projekt nr 92. CT.05.016 enligt rådets förordning (EEG) nr 866/90 av den 29 mars 1990 om förbättring av villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter (EGT L 118, s. 46), med bidrag från kommissionen och de regionala myndigheterna. 30 procent av amorteringen på denna egendom hänfördes till Endovenaprojektet. Finansiering har således skett två gånger,

... ”

— Parternas argument

142 Sökanden anser att det var motiverat att hänföra 30 procent av amorteringen av kylanläggningarna och hangaren till projektet. Den har medgett att den år 1999 erhöll ett gemenskapsstöd enligt förordning nr 866/90 för uppförande och förvärv av denna egendom, men har understrukit att denna finansiering beviljades för uppförande av byggnader medan den kostnad som hänfördes till projektet i förevarande mål är kostnaden för den tillfälliga användningen av egendomen.

- 143 Genom att ställa sin egen infrastruktur till projektets förfogande i stället för att hyra anläggningar som tillhör tredje man, hade sökanden en faktisk kostnad för den tillfälliga användningen av dem. Sökanden avstod nämligen från att använda en yta som omfattade nästan en tredjedel av denna infrastruktur för sin normala produktion. Amorteringsdelen om 30 procent som hänfördes till projektet utgjorde endast en referensram för att fastställa egendomens bruksvärde och motsvarade den normala hyra som sökanden skulle betala för det fall den skulle hyra den.
- 144 Kommissionen har bestritt dessa argument och har gjort gällande att sökanden har beräknat amorteringsdelen för utrustningen i förhållande till den totala kostnaden för förvärvet, inklusive den del som finansieras av fonden, och inte i förhållande till den kostnad som den faktiskt haft för förvärvet.

— Förstainstansrättens bedömning

- 145 Genom att använda en tredjedel av hangaren och kylanläggningarna för Endovenaprojektet avstod sökanden delvis från att använda utrustningen för sin normala produktionsverksamhet och saluföring. Kommissionen har inte gjort gällande att ett sådant återutnyttjande av egendomen strider mot syftet med det stöd som beviljades för uppförande och förvärv av den enligt förordning nr 866/90. Under dessa omständigheter skall sökanden anses ha haft rätt att till Endovenaprojektet hänföra den kostnad som den haft till följd av återutnyttjandet av denna egendom.
- 146 Sökanden kan emellertid inte för beräkningen av denna kostnad bortse från den gemenskapsfinansiering som den erhållit enligt förordning nr 866/90. Genom att

kostnaderna för uppförande och förvärv av egendomen minskar, minskar även kostnaderna för sökandens användning av egendomen genom denna finansiering.

147 Sökanden har följaktligen genom att hänföra 30 procent av amorteringarna på nämnda egendom till projektet, utan att ta hänsyn till den gemenskapsfinansiering som den erhållit för att uppföra den, hänfört kostnader till projektet som är högre än dem som sökanden faktiskt har haft. Kommissionens bedömning att sökanden således har försökt att erhålla finansiering två gånger för samma egendom är således välgrundad.

148 Att ta upp kostnader som är högre än dem som faktiskt har uppkommit skall anses utgöra ett grovt åsidosättande av villkoren för beviljande av det finansiella stödet och av den lojalitetsplikt som åvilar mottagaren av ett sådant stöd. Det är följaktligen fråga om en oegentlighet i den mening som avses i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88, enligt såväl dess ursprungliga lydelse som dess ändrade lydelse (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 41 nämnda målet Comunità montana della Valnerina mot kommissionen, punkt 81).

g) Kritiken att en del av amorteringen på jordbruksutrustningen har hänförts till kostnaderna för projektet

149 I skäl 8 sjunde strecksatsen i det ifrågasatta beslutet anges följande:

”Amorteringen på den jordbruksutrustning som har använts för genomförandet av projektet har hänförts till projektet schablonmässigt med 30 procent av den totala årliga amorteringen på bolagets jordbruksutrustning. Denna amortering

upptogs även i kapitlet om kostnader för projektet 'dieselolja', vilket innebär att den har hänförs till projektet två gånger.

...”

— Parternas argument

- 150 Sökanden har bestritt att amorteringen på jordbruksutrustning har hänförs till projektet två gånger. Den har angett att utgiftsposten ”dieselolja” endast rör utgifter för bränsleförbrukning som har samband med användningen av fordon inom ramen för projektet, medan kostnaden för amorteringen på jordbruksutrustningen motsvarar kostnaden för användningen av utrustningen.
- 151 Enligt kommissionen har amorteringen på utrustningen hänförs till projektet två gånger, den ena gången som sådan och den andra gången på grund av att sökanden för åren 1994 och 1995 hänfört en schablonmässig kostnad till projektet för användning av denna utrustning per kilometer eller per timme. Dessa schablonmässiga kostnader täcker inte endast bränslekostnaderna utan även amorteringen på utrustningen, hanteringskostnader samt skatt, försäkringar och andra därmed förbundna utgifter.

— Förstainstansrättens bedömning

- 152 Av de handlingar vilka som svar på förstainstansrättens frågor ingetts av kommissionen, och vilkas äkthet inte har bestritts av sökanden, framgår att sökanden har hänfört 30 procent av amorteringen på jordbruksmaskiner för åren 1993, 1994 och 1995 till Endovenaprojektet. Dessutom har sökanden för år 1993

hänfört 30 procent av sina utgifter för bränsle och smörjolja till projektet. För åren 1994 och 1995 däremot beräknade sökanden antalet kilometer som dess fordon gått och även antalet timmar som jordbruksmaskinerna varit i drift, av vilka den hänförde 30 procent till projektet. Sökanden beräknade kilometerkostnaden, och även driftstiden, schablonmässigt. Vad beträffar kilometerkostnaden grundade den sig på sifferuppgifter från den italienska motororganisationen, medan den vad beträffar den schablonmässiga timkostnaden för användning av jordbruksmaskinerna inte har angett någon källa. Sökanden har inte framfört några argument som kan vederlägga kommissionens uppfattning att såväl den schablonmässiga kilometerkostnaden för fordonen som den schablonmässiga timkostnaden för jordbruksmaskinerna innefattar amorteringen på denna utrustning. Den har följaktligen inte visat att kritiken att amorteringarna av denna utrustning avseende åren 1994 och 1995 har hänförts till projektet två gånger saknar fog.

- 153 Såsom det anges i punkt 148 ovan utgör den omständigheten att det har hänförts kostnader till projektet som är högre än dem som faktiskt har uppkommit en oegentlighet i den mening som avses i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 såväl enligt dess ursprungliga lydelse som enligt dess ändrade lydelse.

h) Kritiken att en del av amorteringen på systemet för traditionell konstbevattnings har hänförts till projektet

- 154 I skäl 8 åttonde strecksatsen i det ifrågasatta beslutet anges följande:

”Amorteringen på systemet för traditionell konstbevattnings av den ifrågasatta egendomen hänfördes schablonmässigt till projektet med 30 procent. Eftersom ett

nytt system installerats och använts särskilt för Endovenasystemet varvid kostnaderna hänförs till projektet, är det inte motiverat att amorteringen på installationen av traditionell konstbevattning hänförs till projektet.

...”

— Parternas argument

- 155 Sökanden har gjort gällande att det traditionella systemet faktiskt har använts för projektet, eftersom det system för konstbevattning som var avsett för Endovenaprojektet inte kunde fungera fristående om inte det traditionella systemet utnyttjades.
- 156 Sökanden har i sin replik kritiserat kommissionen för att den i svaromålet kritiserat sökanden för att ha beräknat amorteringen på hela det traditionella systemet och inte endast på den del som utnyttjas för det system som avser projektet och att den därigenom har åberopat en grund som inte kan upptas till prövning, eftersom den är ny i förhållande till de tidigare anmärkningarna. Sökanden har understrukt att amorteringen skall beaktas i förhållande till hela jordbruksföretagets bevattningsystem, eftersom den mark som användes för projektet fanns på olika platser inom jordbruksföretaget och jordbruksföretaget var knutet till ett enda system. Sökanden har dessutom gjort gällande att användningen av det befintliga systemet gjorde det möjligt att minska den totala kostnaden för projektet.
- 157 Kommissionen har angett att det i beslutet om beviljande av stöd anges en kostnad för ett nytt komplett och specifikt system, och har angett att den procentsats av amorteringen som hänfördes till projektet i detta avseende beräknades för hela det traditionella systemet och inte för den del som användes för projektet.

— Förstainstansrättens bedömning

- 158 Förstainstansrätten konstaterar inledningsvis att kommissionen i sitt svaromål närmare angav och begränsade omfattningen av kritiken i det ifrågasatta beslutet att amorteringen på systemet för traditionell bevattning hänförts till projektet. Sökandens uppfattning att kommissionen riktat ny kritik som inte hade anförts inom ramen för det administrativa förfarandet kan således inte godtas.
- 159 Vad avser frågan huruvida kritiken är befogad erinrar förstainstansrätten om att sökanden i beskrivningen av den budget som var nödvändig för genomförandet av projektet som gjordes i stödansökan angav ett belopp på 97 000 ecu för ett "fast, heltäckande konstbevattningssystem". Däremot angavs ingen kostnad för användningen av det traditionella systemet.
- 160 Inom ramen för projektet skall emellertid resultatet av Endovenatekniken jämföras med resultaten av de traditionella metoderna, och på vissa parceller som togs i bruk för projektet skulle odling ske på traditionellt vis. För dessa parceller var det således nödvändigt att använda ett traditionellt system inom ramen för projektet.
- 161 Under dessa omständigheter förefaller det motiverat att till projektet hänföra amorteringen på det traditionella systemet för de parceller som odlades traditionellt och som användes för att göra jämförelser inom ramen för projektet. Detta gäller emellertid inte omständigheten att 30 procent av amorteringarna av detta system schablonmässigt har hänförts till projektet. Sökandens företagsyta var 81 hektar, varav 24 användes för projektet. Av dessa 24 hektar odlades 10,5 med Endovenatekniken. Det kan således endast anses motiverat att hänföra

kostnader för det traditionella konstbevattningsystemet på 13,5 hektar, det vill säga ungefär 17 procent av företagets yta, till projektet.

162 Sökanden har inte visat att det eventuella avståndet mellan de olika parcellerna som berörs av projektet kan göra det motiverat att en större del av kostnaderna för systemet med traditionell konstbevattning hänförs till projektet. Detta system kan nämligen användas även för traditionell odling på andra parceller, som är avsedda för normal produktion.

163 Sökanden har således inte framfört några argument som kan vederlägga kritiken att det inte var motiverat att schablonmässigt hänföra 30 procent av amorteringen på systemet för den traditionella konstbevattningen till projektet.

164 Även i detta avseende hänförde sökanden således kostnader till projektet som var högre än dem som den visat verkligen hade uppkommit, vilket utgör en oegentlighet i den mening som avses i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88, såväl enligt dess ursprungliga lydelse som enligt dess ändrade lydelse.

i) Kritiken avseende den årliga ersättningen för inkomstförlust som utbetalats till L. Biego

165 I skäl 8 nionde strecksatsen i det ifrågasatta beslutet anges följande:

”Den mark på vilken odling av växter ägt rum ägs av Euroagri och hyrdes ut till [L.] Biego. För att kompensera att marken ställts till förfogande utbetalade

Euroagri ersättning för inkomstförlust till L. Biego om ungefär 300 000 000 lire per år för åren 1993 och 1994. Varken något avtal eller någon beräkning som motiverar det årliga beloppet som utbetalats till L. Biego har ingetts. Vidare löpte hyresavtalet ut år 1993.

...”

— Parternas argument

- 166 Sökanden har gjort gällande att det årliga ersättningsbeloppet om 300 miljoner italienska lire (ITL) som utbetalades för åren 1993 och 1994 till L. Biego var motiverat. Sökanden har inkommit med en kopia av hyresavtalet som var daterat den 31 december 1990, enligt vilket sökanden hyrde ut sin anläggning till L. Biego. När kommissionen konstaterade att detta avtal löpte ut år 1993, beaktade den inte att sådana avtal enligt de italienska bestämmelserna gäller i minst femton år.
- 167 Storleken på det ifrågasatta ersättningsbeloppet hade bedömts skäligt av den tekniska expert som utsetts av Procura della Repubblica i Fermo. Vad beträffar kommissionens beräkningar i detta avseende, vilka grundades på den hyra som överenskommits mellan L. Biego och sökanden, har sökanden gjort gällande att det vid beräkningen av den ersättning som utbetalades till L. Biego har tagits hänsyn till förlorad vinst och understrukit att de ifrågasatta 24 hektaren mark kunde ge en enorm mängd frukt.
- 168 Kommissionen har påpekat att hyresavtalet ingavs för sent, eftersom så skedde efter det att det ifrågasatta beslutet hade antagits. Den har påpekat att hyran för

hela sökandens anläggning enligt avtalet fastställdes till 100 miljoner ITL per år. Detta belopp motsvarar enligt kommissionen huvudsakligen det belopp om 110 887 000 ITL per år som anges i det expertutlåtande som har återopats av sökanden. Mot bakgrund av att den yta som användes för projektet endast motsvarade en del av anläggningen, anser kommissionen att den årliga ersättningen till L. Biego således inte skulle vara högre än 32,8 miljoner ITL. Även om ersättningen beräknades på grundval av den inkomst som enligt sökanden hade registrerats av L. Biegos jordbruksföretag åren 1991 och 1992 (ungefär 332 miljoner ITL per år), kunde den årliga ersättningen till L. Biego inte vara högre än 98,4 miljoner ITL, eftersom endast 24 av företagets 81 hektar var avsedda för projektet och eftersom endast 10,5 hektar hade odlats med Endovenatekniken. Sökanden hade inte gett någon rimlig förklaring till ersättningsbeloppet.

— Förstainstansrättens bedömning

¹⁶⁹ Förstainstansrätten konstaterar inledningsvis att det ersättningsbelopp som utbetalades till L. Biego överstiger det belopp om 238 000 ecu, 119 000 ecu per år, som föreskrivs i beslutet om beviljande av ersättning som skall utbetalas till jordbrukarna för att kompensera deras uteblivna vinst medan projektet pågick. En ersättning på 300 miljoner ITL per år motsvarade år 1993 ungefär 169 000 ecu och år 1994 ungefär 157 000 ecu. Under alla omständigheter utgör de sifferuppgifter som anges i beslutet om beviljande av stöd en förhandsbedömning av nödvändiga kostnader för genomförande av projektet och de visar inte att de angivna beloppen faktiskt är motiverade.

¹⁷⁰ Den väsentliga kritiken i det ifrågasatta beslutet avseende denna fråga är att sökanden inte har inkommit med några handlingar till styrkande av beräkningen av denna ersättning och särskilt att det inte ingetts något avtal med L. Biego om

att en del av anläggningen hade ställts till förfogande och om motsvarande ersättning för detta.

- 171 I detta avseende har sökanden som en bilaga till sin ansökan inkommit med hyresavtalet enligt vilket den för en årlig hyra på 100 miljoner ITL hyrt ut sin anläggning till L. Biego. Vidare har kommissionen i bilaga 7 till svaromålet ingett en faktura som utfärdades av Biego den 12 januari 1993 på ett belopp på 600 miljoner ITL som ersättning för den uteblivna vinst som uppkommit på grund av att odlad frukt ställdes till sökandens förfogande på de 24 hektar som berördes av projektet.
- 172 Det kan inte på grundval av någon av de två handlingarna bedömas om detta ersättningsbelopp var motiverat. Sökanden har inte ingett någon konkret bevisning av vilken den slutsatsen kan dras att ett stöd på 300 miljoner ITL per år motsvarade det normala stöd som en jordbrukare kunde få för de ifrågavarande 24 hektaren. Sökanden har inte heller ingett avtalet med L. Biego, av vilket beräkningssättet skulle ha kunnat framgå och vilket hade kunnat motivera denna ersättning.
- 173 Den faktura som utställdes av L. Biego kan visserligen förstås som att en överenskommelse hade ingåtts med sökanden om en schablonmässig ersättning på 300 miljoner ITL per år. Även om så vore fallet, är det emellertid inte tillräckligt med en sådan bestämmelse för att visa att det belopp som fastställts på detta sätt var motiverat med hänsyn till det stöd som L. Biego kan ha gått miste om när han ställde marken till förfogande för projektet. Ett sådant rättfärdigande var desto mer nödvändigt i förevarande mål, eftersom det band som fanns mellan L. Biego och sökandebolaget kan ge upphov till tvivel avseende huruvida innehållet i de bestämmelser med stöd av vilka ersättningen har utbetalats motsvarar innehållet i ett jämförbart avtal som ingåtts på normala marknadsvillkor, och eftersom ersättningsbeloppet dessutom var mycket högt i förhållande till den hyra som enligt det tekniska expertutlåtande som åberopats av sökanden och som anges i bilagan till ansökan kan anses skälig för denna mark.

174 Slutligen görs i dessa expertutlåtanden endast en bedömning av en skälig hyra för sökandens anläggning, och de innehåller inte några uppgifter som gör det möjligt att uppskatta en lämplig ersättning för förlorad vinst.

175 Sökanden har således genom att hänföra ett belopp på 600 miljoner ITL till projektet som ersättning till L. Biego utan att inkomma med någon handling till styrkande av ersättningsbeloppet åsidosatt den upplysnings- och lojalitetsplikt som åvilar sökande och mottagare av finansiellt stöd, vilket skall anses utgöra en oegentlighet i den mening som avses i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88.

j) Åtgärder för kommunikation och spridning har inte vidtagits

176 I skäl 8 andra strecksatsen i det ifrågasatta beslutet föreskrivs följande:

”De åtgärder för kommunikation och spridning som anges i beslutet, bland annat framställning och framläggande av ’audiovisuellt material’ som är avsett för spridande av all ’know-how’ avseende projektet” samt ”skriftligt och audiovisuellt material som är avsett för kommunikation och spridning” har inte vidtagits.

...”

— Parternas argument

- 177 Sökanden har inte bestritt att den sista etappen av projektet, som avser spridning av resultaten, inte har genomförts till fullo. Den anser emellertid att denna omständighet inte kan läggas den till last. De negativa slutresultaten av projektet motiverar enligt sökanden att den inte inledde spridningsetappen som endast utgör ett senare och eventuellt mål jämfört med de mål som endast avser produktionen. Sökanden har vidare understrukit att den inte ansökte om finansiering av denna etapp av verksamheten och att kommissionen inte försökte ta reda på skälet till att sökanden inte hade begärt utbetalning av återstoden. Under dessa omständigheter gjorde kommissionens uppträdande sökanden övertygad om att den inte behövde inleda denna sista etapp. Under alla omständigheter har resultaten av försöken samt försöksmetoden spridits.
- 178 Kommissionen anser att de negativa resultaten av projektet inte innebär att det är tillåtet för sökanden att göra en väsentlig förändring av projektet utan att först meddela kommissionen. Den har gjort gällande att dess påstådda passivitet uteslutande berodde på att den avvaktade att sökanden skulle översända slutrapporten, vilken inkom till kommissionen först efter den kontroll som gjordes år 1997, och att sökanden följaktligen inte till följd av kommissionens uppträdande kunnat förlita sig på att sökandens beslut att inte inleda projektets sista etapp ens underförstått skulle godkännas.

— Förstainstansrättens bedömning

- 179 Vad beträffar sökandens uppfattning att den inte var tvungen att genomföra kommunikations- och spridningsetappen kan det konstateras att denna etapp inte var så meningsfull, eftersom "demonstrationsetappen" hade misslyckats. Att avstå från en etapp av projektet innebär emellertid en väsentlig förändring av

projektet. I detta avseende framgår det tydligt av artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 enligt dess ursprungliga lydelse och enligt dess ändrade lydelse att sådana ändringar kan ge upphov till minskning eller upphävande av stödet om det inte ansökts om kommissionens godkännande.

180 Det saknar i detta avseende betydelse att sökanden inte begärde utbetalning av den sista delen av stödet. Godkännandet av ansökan avsåg projektet i dess helhet, och sökanden kunde inte ensidigt besluta att endast delvis genomföra det, även om den avstod från en del av finansieringen.

181 Förstainstansrätten kan inte heller godta sökandens uppfattning att kommissionens uppträdande och den omständigheten att projektet inte övervakades i enlighet med artikel 25 i förordning nr 4253/88 gav den en berättigad förväntning om att det inte längre var nödvändigt att genomföra projektets sista etapp. Förstainstansrätten erinrar i detta avseende om att sökanden genom skrivelse av den 14 maj 1996 meddelade kommissionen att rapporter avseende projektet skulle översändas, utan att den gav någon som helst upplysning om att projektet hade misslyckats och att den sista etappen inte skulle genomföras. De rapporter som angavs i denna skrivelse översändes till kommissionen först efter den kontroll som genomfördes år 1997. Sökanden hade således inget skäl att anse att kommissionen hade godkänt den ensidiga förändringen av projektet.

182 Sökanden har således inte vederlagt konstaterandet i det ifrågasatta beslutet att den gjort en väsentlig förändring av projektet utan att ansöka om kommissionens godkännande.

k) Kritiken att L. Biego förfalskat två namnteckningar

183 I skäl 8 sista strecksatsen i det ifrågasatta beslutet föreskrivs följande:

”Skrivelserna av den 26 mars 1994 och den 11 juli 1994 som översändes till kommissionen är undertecknade av Forlenza, styrelseledamot i Euroagri. L. Biego har skriftligen förklarat att han hade förfalskat denna namnteckning.

...”

— Parternas argument

184 Sökanden har inte bestritt att L. Biego på två skrivelser som riktats till kommissionen har förfalskat sin makas namnteckning, som vid denna tidpunkt var sökandebolagets styrelseledamot. Sökanden har emellertid bestritt att det är fråga om en oegentlighet eftersom L. Biego enligt en allmän fullmakt hade behörighet att underteckna varje handling avseende sökanden i sin makas namn.

185 Kommissionen har påpekat att förfalskning av namnteckningar utgör ett klandervärt beteende. Den anser att nämnda uppträdande strider mot den lojalitetsplikt som åvilar mottagarna av ett stöd.

— Förstainstansrättens bedömning

- 186 I avsaknad av uttryckliga förbudsbestämmelser därom kan mottagaren av ett gemenskapsstöd i sin kontakt med kommissionen låta sig företrädas av andra personer. För att säkerställa att projektet genomförs på ett korrekt sätt är det emellertid viktigt att det alltid synliggörs att det är ett ombud som agerar och att ombudets identitet korrekt anges så att institutionen om den finner det nödvändigt kan begära att ombudet styrker att han har den behörighet som krävs för att företa den ifrågavarande rättshandlingen i stödmottagarens namn. Om det inte synliggörs att det är ett ombud som agerar kan det senare uppstå tvivel huruvida de rättsakter som antagits av ombudet är giltiga, vilket kan äventyra att det ifrågavarande projektet genomförs korrekt.
- 187 Att ett ombud förfalskar stödmottagarens legala ställföreträdarens namnteckning strider mot detta krav på insyn i kontakten mellan stödmottagaren och kommissionen, eftersom det kan vilseleda kommissionen avseende frågan huruvida det är lämpligt att begära att ombudet styrker sin behörighet. I detta avseende är det av ringa betydelse huruvida ombudet hade en fullmakt vid den tidpunkt då han företog handlingar i stödmottagarens namn, om inte den omständigheten att det var ett ombud som agerade inte kommit till kommissionens kännedom. Om kommissionen inte har något bevis för att den person som handlade i stödmottagarens namn är behörig att företräda stödmottagaren kan stödmottagaren förbehålla sig rätten att senare godkänna eller inte godkänna innehållet i de rättsakter som ingåtts av ombudet. Ett uppträdande som kan ge upphov till en sådan rättsosäkerhet är i princip oförenligt med den upplysnings- och lojalitetsplikt som åvilar stödmottagaren.
- 188 Vad beträffar följderna av ett sådant uppträdande är det emellertid nödvändigt att beakta att upphävandet av stödet till följd av en oegentlighet har karaktären av en sanktionsåtgärd eftersom det leder till återbetalning av medel som överstiger vad

som rättsstridigt erhållits till följd av denna oegentlighet (se punkt 37 ovan). Sanktionsåtgärden kan således endast vidtas om den stöder sig på en klar och tydlig rättslig grund (domstolens dom av den 25 september 1984 i mål 117/83, Könecke, REG 1984, s. 3291, punkt 11, och av den 12 december 1990 i mål C-172/89, Vandemoortele mot kommissionen, REG 1990, s. I-4677, punkt 9).

189 Även om det är uppenbart att ingivande av uppgifter som kan vilseleda kommissionen vad gäller villkoren för beviljande av stöd, ett korrekt genomförande av projektet eller de utgifter som är nödvändiga i detta avseende utgör en oegentlighet i den mening som avses i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88, står det inte lika klart att stödmottagaren har åsidosatt sina skyldigheter när dennes ombud förfalskat en namnteckning då det funnits en fullmakt eller då den ifrågavarande rätthandlingen har godkänts, så att detta beteende inte kan påverka beviljandet av stöd, genomförandet av projektet och de belopp som utbetalats.

190 Under dessa omständigheter finns det inte någon rättslig grund som är tillräckligt klar och tydlig för att den omständigheten att L. Biego undertecknade de båda skrivelserna med namnet Forlenza skall kunna kvalificeras som en oegentlighet. Denna omständighet kan således inte med giltig verkan göras gällande i förevarande mål som grund för att upphäva stödet (se, för en liknande utgång, som motiverades av proportionalitetsprincipen, domen i det ovan i punkt 41 nämnda målet *Comunità montana della Valnerina* mot kommissionen, punkterna 65 och 66).

3. Slutsats avseende den fjärde grunden

191 Av det ovan anförda följer att två av de omständigheter som sökanden kritiserar för i det ifrågasatta beslutet inte kan åberopas som grund för tillämpning av artikel 24.2 i förordning nr 4253/88. Det är fråga om dels kritiken i skäl 8 fjärde strecksatsen i det ifrågasatta beslutet avseende den omständigheten att de personer

som anges i förteckningen över tekniska och vetenskapliga referenser inte har deltagit i projektets genomförande, dels kritiken i sista strecksatsen i detta skäl avseende L. Biegos förfalskning av Forlenzas namnteckning på två skrivelser som var riktade till kommissionen.

- 192 Nio av de elva omständigheter som sökanden kritiseras för i det ifrågasatta beslutet har däremot med rätta kvalificerats som oegentligheter eller väsentliga förändringar av projektet. Av det ifrågasatta beslutet framgår således att den upplysnings- och lojalitetsplikt som åvilar mottagaren av ett gemenskapsstöd grovt har åsidosatts, bland annat genom att oriktiga uppgifter angetts i stödansökan och att vissa kostnader har hänförs till projektet som var högre än de som faktiskt uppkommit. Dessa oegentligheter är fullt tillräckliga för att, med förbehåll för prövningen av grunden avseende åsidosättande av proportionalitetsprincipen, anse att de villkor för upphävande av stödet som uppställs i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 är uppfyllda i förevarande fall och för att dra slutsatsen att kommissionen skäligen endast kunde besluta att stödet skulle upphävas i sin helhet. Jämfört med sådana oegentligheter är de två andra anmärkningarna i föregående punkt av mindre betydelse, och den omständigheten att de inte kan godtas kan inte påverka bedömningen att de oegentligheter som med rätta konstaterats av kommissionen var av grov karaktär.
- 193 Den omständigheten att förstainstansrätten delvis godtar den fjärde grunden kan således inte medföra att det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras.

F — *Den femte grunden: Åsidosättande av proportionalitetsprincipen*

1. Parternas argument

- 194 Sökanden har till stöd för denna grund gjort gällande att de åsidosättanden som den kritiseras för inte skall innebära att villkoren för beviljande av stöd inte skall

anses uppfyllda, eftersom det endast är etappen för spridning av know-how som inte har genomförts. Den omständigheten att denna etapp inte varit föremål för någon uttrycklig begäran från kommissionen övertygade sökanden om att den inte var absolut nödvändig. Sökanden har gjort gällande att de kostnader som den haft var mycket högre eller åtminstone stod i proportion till den beviljade finansieringen. Enligt sökanden är det oproportionerligt i förhållande till syftet med artikel 24 i förordning nr 4253/88 att upphäva hela stödet, eftersom detta vållar stödmottagaren större skada än vad som är nödvändigt.

- 195 Kommissionen anser att det var befogat att upphäva stödet med hänsyn till antalet oegentligheter och deras allvarliga karaktär.

2. Förstainstansrättens bedömning

- 196 Enligt proportionalitetsprincipen krävs att gemenskapsinstitutionernas rättsakter inte går utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå det mål som eftersträvas (dom av den 12 oktober 1999 i det ovan i punkt 82 nämnda målet *Conserve Italia* mot kommissionen, punkt 101).

- 197 Med beaktande av denna princip får åsidosättandet av en förpliktelse beivras med förlusten av en rättighet som har åtnjutits med stöd av gemenskapsrättsliga bestämmelser, till exempel rätten till ett stöd, om det är av grundläggande betydelse för att ett gemenskapsrättsligt system skall fungera tillfredsställande att förpliktelsen fullgörs (domstolens dom av den 12 oktober 1995 i mål C-104/94, *Cereol Italia*, REG 1995, s. I-2983, punkt 24 och där angiven rättspraxis, förstainstansrättens dom av den 12 oktober 1999 i det ovan i punkt 82 angivna målet *Conserve Italia* mot kommissionen, punkt 103, och förstainstansrättens dom av den 14 juni 2001 i mål T-143/99, *Hortiplant* mot kommissionen, REG 2001, s. II-1665, punkt 118).

- 198 Såsom det framgår av prövningen av fjärde grunden hade kommissionen fog att i det ifrågasatta beslutet konstatera att sökanden hade inkommit med oriktiga uppgifter inom ramen för sin stödansökan, att den gjort sig skyldig till flera allvarliga oegentligheter och att den gjort väsentliga förändringar av projektet utan att upplysa kommissionen om detta. Dessa åsidosättanden av sina skyldigheter som sökanden gjort sig skyldig till i egenskap av stödmottagare vilseledde kommissionen i fråga om viktiga omständigheter för att bedöma om stöd kunde beviljas för projektet (se ovan punkt 112), och det framgår härav att projektet inte har genomförts på ett sådant sätt som föreskrivs i ansökan. Under dessa omständigheter och särskilt med beaktande av att vissa kostnader hänförs till projektet som var högre än dem som faktiskt uppkommit, kunde kommissionen skäligen anse att varje annan sanktionsåtgärd än att upphäva hela stödet och återta de belopp som EUGFJ utbetalat skulle kunna utgöra en uppmaning till bedrägeri (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 82 nämnda målet *Industrias Pesqueras Campos m.fl. mot kommissionen*, punkt 163, domen i det ovan i punkt 57 nämnda målet *Vela och Tecnagrind mot kommissionen*, punkt 402, och domen i det ovan i punkt 41 nämnda målet *Comunità montana della Valnerina mot kommissionen*, punkt 149).
- 199 Talan kan således inte bifallas på den femte grunden.

II — *Andrahandsyrkandet*

- 200 Yrkandet att rätten skall sätta ned det belopp med vilket stödet skall återbetalas kan inte under några omständigheter upptas till sakprövning, eftersom det inte ankommer på förstainstansrätten att i samband med en talan om ogiltigförklaring av ett beslut ersätta det omtvistade beslutet med ett annat beslut eller ändra beslutet (domen i det ovan i punkt 37 nämnda målet *Sgaravatti Mediterranea mot kommissionen*, punkt 141).

III — *Yrkandet att en handling skall avlägsnas från akten*

- 201 Sökanden anser att den handling som lades fram av kommissionen i bilaga 6 till svaromålet skall avlägsnas från akten eftersom den omständigheten att vissa delar utelämnats på den kopia som ingavs till förstainstansrätten strider mot artikel

43.5 i rättegångsreglerna. Denna handling var inte heller daterad. Eftersom förstainstansrätten i förevarande mål inte har beaktat denna handling vid målets avgörande finns det emellertid ingen anledning att ta ställning till sökandens begäran (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 15 september 1998 i mål T-142/97, Branco mot kommissionen, REG 1998, s. II-3567, punkterna 116 och 117, och av den 3 april 2003 i de förenade målen T-44/01, T-119/01 och T-126/01, Vieira m.fl. mot kommissionen, REG 2003, s. II-1209, punkt 223).

IV — Åtgärder för bevisupptagning

202 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall vidta följande åtgärder för bevisupptagning:

- Besluta att kommissionen skall inkomma med samtliga rapporter och tillhörande handlingar som översänts av sökanden avseende Endovenaprojektet.

- Besluta att Franco Passamonti, Paolo Manocchi och Cinzia Mancini skall höras som vittnen angående de omständigheter som beskrivs i redogörelsen för bakgrunden.

- Besluta att L. Biego skall inställa sig personligen.

- Besluta att ett tekniskt expertutlåtande skall inhämtas och/eller att kontroll skall ske på plats.

- 203 Under förhandlingen uppgav sökanden att resultaten av den kontroll som genomförts av UCLAF stod i strid med resultaten av de kontroller som gjorts av det italienska ministeriet. Av denna anledning vidhöll sökanden sitt yrkande om bevisupptagning, särskilt genom kontroll på plats och inhämtande av ett expertutlåtande.
- 204 Sökanden har inte inom ramen för de grunder som prövats ovan angett några konkreta omständigheter som skiljer sig från dem som anges av kommissionen i det ifrågasatta beslutet och som kan vederlägga de konstateranden som ligger till grund för detta beslut, vilka sökanden vill styrka genom de begärda åtgärderna för bevisupptagning.
- 205 Under dessa omständigheter skall inga åtgärder för bevisupptagning vidtas.

Rättegångskostnader

- 206 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, inklusive de kostnader som är hänförliga till det interimistiska förfarandet. Eftersom förstainstansrätten ogillat sökandens yrkanden och i huvudsak inte godtagit dennes rättsliga grunder, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

följande dom:

- 1) Talan ogillas.

- 2) Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna, inbegripet de kostnader som är hänförliga till det interimistiska förfarandet.

Forwood

Pirrung

Meij

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 28 januari 2004.

H. Jung

J. Pirrung

Justitiesekreterare

Ordförande

Innehållsförteckning

Tillämpliga bestämmelser	II - 375
Bakgrund	II - 380
I — Ansökan om gemenskapsstöd avseende Endovenaprojektet	II - 380
II — Beviljande av gemenskapsstödet och genomförande av projektet	II - 381
III — Kontroller som genomförts på plats i juli 1997	II - 383
IV — Det administrativa förfarandet	II - 383
V — Det ifrågasatta beslutet	II - 385
Förfarandet och parternas yrkanden	II - 385
Rättslig bedömning	II - 387
I — Förstahandsyrkandet	II - 387
A — Tillämpligheten av de olika lydelserna av förordningarna nr 2052/88, nr 4253/88 och nr 4256/88	II - 387
B — Den första grunden: Avsaknad av motivering och åsidosättande av den kontradiktoriska principen	II - 389
1. Parternas argument	II - 389
2. Förstainstansrättens bedömning	II - 390
C — Den andra grunden: Åsidosättande av artikel 24 i förordning nr 4253/88	II - 391
1. Parternas argument	II - 391
2. Förstainstansrättens bedömning	II - 394
D — Den tredje grunden: Åsidosättande av artikel 25 i förordning nr 4253/88	II - 398
1. Parternas argument	II - 398
2. Förstainstansrättens bedömning	II - 399
E — Den fjärde grunden: Avsaknad av de oegentligheter som anges i det ifrågasatta beslutet	II - 400
1. Allmänt	II - 400
a) Parternas argument	II - 400
b) Förstainstansrättens bedömning	II - 402

EUROAGRI MOT KOMMISSIONEN

2. De olika oegentligheterna som anges i det ifrågasatta beslutet . . .	II - 406
a) Kritiken att det inte har gjorts några tidigare försök med Endovenatekniken	II - 406
— Parternas argument	II - 407
— Förstainstansrättens bedömning	II - 408
b) Kritiken att den personal som nämns ovan i stödansökan inte existerar	II - 411
— Parternas argument	II - 412
— Förstainstansrättens bedömning	II - 412
c) Kritiken avseende att Ispettorato Provinciale dell'Agricoltura inte har deltagit i projektet	II - 414
— Parternas argument	II - 414
— Förstainstansrättens bedömning	II - 415
d) Kritiken att ingen av de personer som anges i förteckningen över tekniska och vetenskapliga referenser har deltagit i genomförandet av projektet	II - 417
— Parternas argument	II - 417
— Förstainstansrättens bedömning	II - 418
e) Kritiken avseende kostnaderna för arbetskraften	II - 418
— Parternas argument	II - 419
— Förstainstansrättens bedömning	II - 419
f) Kritiken att en del av amorteringen på hangaren och kylanläggningarna har hänförts till kostnaderna för projektet	II - 421
— Parternas argument	II - 421
— Förstainstansrättens bedömning	II - 422
g) Kritiken att en del av amorteringen på jordbruksutrustningen har hänförts till kostnaderna för projektet	II - 423
— Parternas argument	II - 424
— Förstainstansrättens bedömning	II - 424
	II - 445

h)	Kritiken att en del av amorteringen på systemet för traditionell konstbevattning har hänförs till projektet	II - 425
	— Parternas argument	II - 426
	— Förstainstansrättens bedömning	II - 427
i)	Kritiken avseende den årliga ersättningen för inkomstförlust som utbetalats till L. Biego	II - 428
	— Parternas argument	II - 429
	— Förstainstansrättens bedömning	II - 430
j)	Åtgärder för kommunikation och spridning har inte vidtagits	II - 432
	— Parternas argument	II - 433
	— Förstainstansrättens bedömning	II - 433
k)	Kritiken att L. Biego förfalskat två namnteckningar	II - 435
	— Parternas argument	II - 435
	— Förstainstansrättens bedömning	II - 436
3.	Slutsats avseende den fjärde grunden	II - 437
F —	Den femte grunden: Åsidosättande av proportionalitetsprincipen ...	II - 438
1.	Parternas argument	II - 438
2.	Förstainstansrättens bedömning	II - 439
II —	Andrahandsyrkandet	II - 440
III —	Yrkandet att en handling skall avlägsnas från akten	II - 440
IV —	Åtgärder för bevisupptagning	II - 441
	Rättegångskostnader	II - 442